

DARBININKAS

LIV NR. 37

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GEGUŽIS - MAY 28, 1969

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Pas Douglą surasta Fortas silpnybė

Washingtonas. — Po Abe Fortas, kurs iš Vyriausio teismo pasitraukė spaudžiamas dėl apmokamų patarnavimų už teismo ribų, tame pat teisme atsirado ir kitas į jį panašus — kraštutiniu teisiniu liberalizmu garsėjęs teisėjas W. O. Douglas.

Ryšium su ginču dėl Fortas elgesio, kaž kas pasirūpino tuo, kad plačiai paskelbtai žinia, kad Vyr. teismo teisėjas Douglas jau seniai vadovauja 1960 įsteigtam Albert Parvin fondui ir už tai gauna per metus 12,000 dol. Teisėjas Douglas tuojau pasitraukė iš tos apmokamos tarnybos, bet ne iš teismo. Pasitraukimas teisinamas sveikatos sumetimais.

Tą fondą su 3 mil. dol. įsteigė multimilijonierius Albert Parvin, kai tuos pinigus uždirbo parduodamas Las Vegas viena savo viešbutį su visais piniginių lošimų įrengimais. Atrodo, kad tas Parvin tik tokiu įstaigu laikymu verčiasi ir iš ten semiasi savo milijonus. Be to, dabar paaiškėjo, kad biznuose jis draugavo ir su L. E. Wolfson, kuris šiandien sėdi kalėjime už neregistruotų akcijų pardavinėjimą, kuris taipgi turi savo vardą pavadintą fondą, kurio veiklai planuoti patarėju buvo pateiktas buv. teisėjas Abe Fortas, skiriamas jam iki gyvos galvos po 20,000 per metus.

Parvino fondo veiklą planavo ir vykdė teisėjas W. Douglas, daugiausia dėmesio skirdamas švietimui ir tarptautiniams santykiams. Svetimas ribojosi stipendijų dalinimu Princetono universitete besimokantiems studentams, suverbuotiems iš ūkiš-

kai atsilikusių kraštų. Tarptautinių santykių programą išimtinai sudarydavo finansavimas mažų tarptautinių susirinkimų, kuriuose dalyvauti būdavo parenkami įvairių liberalinių spalvų intelektualai.

Nors abiejų fondų vadovybėse yra ir žinomųjų universitetų žmonių, tačiau jų kritikai negali pamiršti tų fondų piniginių šaltinių — Las Vegas naktinių piniginių lošimų klubų.

Amerikos advokatų draugijos profesinės etikos komitetas pasmerkė buv. teisėją Fortas, toks pat sprendimas turėtų būti taikomas ir teisėjui Douglas, nes abi bylos labai panašios, abejuose maišosi Wolfsono pavardė. Tas komitetas jau yra paragintas Douglas bylą pastudijuoti.

Liberalai bando gelbėti W. Douglas kurdami teoriją, kad tikroji jo užpuolimo priežastis esąs noras jį išstumti iš Vyr. teismo, kur jis per 30 metų kovojęs už apskaitintojo teisių išplėtimą kriminalinėse ir civilinėse bylose. Tos veiklos rezultatas dabar jau toks, kad pagautas nusikaltėlis turi daugiau teisių kaip įstatymo vykdytojas policininkas, kurio pareiga yra tą nusikaltėlį atiduoti į teismo rankas.

Vakar paskelbta, kad Douglas tvarkytame Parvin fonde Internal Revenue Service daro reviziją. Tai nėra geras ženklas nei Fondui nei teisėjui Douglas, todėl šis pastarasis jau pradėjo nervintis. Anot Douglas, toji revizija esanti surežisuota jam iš teismo išmesti. Tuo tarpu jis skelbia, kad pats geruolu nesitrauks.

Pradėjo burtis Saigono antikomunistai

Saigonas. — P. Vietnamo prez. Thieu jau pasisekė padėti pagrindus politinei organizacijai, kuri bandys sujungti visas P. Vietnamo antikomunistines politines ir nepolitines grupes, kad laimėtų politinį karą prieš Vietkongo komunistus. Organizacijos vardas — Tautinis socialdemokratinis frontas. Tai nebūsimi politinė partija, o tik sąjunga, kuri kovotų už valdžios pagrobimą, bet svarbiausias dabar jos uždavinys būsias sujungti tautą kovai prieš komunizmą laimėti.

Jau įvyko steigiamasis to sąjūdžio susirinkimas, kuriame dalyvavo 2000 atstovų. Prez. Thieu sulaukęs didelių ovacijų už tokią pareiškimą: "Mes viską padarysim, kad taikos derybose Paryžiuje nebūtume atiduoti komunistam. Jei reikės organizuosim partizanų ir kovosim toliau".

Kai ateis rinkimų laikas, toji naujoji organizacija turėtų varžytis už balsus su Vietkongu.

gu, jei taip išeitų, kad reikėtų pripažinti teisėta politine partija, ko taip labai nori JAV kongrese dirbą "balandžiai".

I Frontą įsijungė 6 politinės grupės, bet tai tik pradžia. Trūksta dar ir organizacijų ir žymių asmenų, bet turima vilties, kad ateis ir tie, kurie iki šiol neapsisprendė kaip geriau ateities politines kovas kovoti. Daug kas priklausys nuo to, kaip seksis paryžiuje. Thieu ir amerikiečiams Paryžiaus derybose.

Kad ten dar bus didelių vargų, aiškėja ir iš Vietkongo delegacijos vadovo Paryžiaus derybose pareiškimo NYT atstovui. Jis kalba taip, lyg Vietkongas bus vienintelė P. Vietnamo vyriausybė karą baigus, kad tik nuo jos priklausys, kas dalyvaus rinkimuose ir kas galės sudaryti vyriausybę.

Ir Amerikai skiriamas priekaištas yra tikra nesąmonė — girdi, todėl taikos derybos nejudė iš vietos, kad prez. Nixono 8 punktuose nėra pasakyta, jog P. Vietnamas turi būti nepriklausoma ir suvereni valstybė. Lyg kas nors iki šiol būtų tuo reikalu priešingai skelbęs? Aišku, pakartotas ir senas reikalavimas, kad JAV kariuomenė turi pasitraukti be jokių sąlygų. Bet jei JAV padarys taiką Vietkongo sąlygomis, tai tas pokalbininkas iš anksto garantuoja, kad Vietkongo valdomas P. Vietnamas palaikys su Amerika gerus santykius.

— Sprendimo niekas neregistruotas. — New York City College vadovybė bemalšindama studentų sauvalę sutiko, kad 1970 m. pradėdant pusę naujai priimamų studentų atitiktų senas kvalifikacijas, gi kita pusė, kurią sudarė negrai ir portorikiečiai, bus priimama ir be tų kvalifikacijų. Tokį sprendimą jau pasmerkė beveik visi mero vietos iešką kandidatai ir pats meras Lindsay. Pritaria tik Norman Mailer.

Apollo 11 liepos mėn. bandys nuvežti žmogų Mėnulin

Trijų JAV astronautų kelionė su erdvėlaiviu Apollo 10 iki Mėnulio pakraščiu ir atgal į pasiilgtą gimtinę Žemę buvo sėkminga ir įspūdinga. Įspūdinga ne tik jiems, bet ir Žemės gyventojams, kurie televizijos pagalba iš 230,000 mylių nuotolio kelis kartus, kartu su astronautais, galėjo išgyventi naują patyrimą — asmeniškai pirmą kartą stebėti ir tyrinėti kitą dangaus kūną — Mėnulį.

Žiūrint į Mėnulio paviršius vieną gabaliuką iš taip arti, kaip jį "matė" televizijos kamera, neatsiginamai lindo vienas klausimas: kokios milžiniškos jėgos ir per kiek laiko veidamos paliko ten tokius kraterius, griovius, kanalus, prarajas? Kas apibarstė Mėnulio paviršius apdailintų uolienu gabalais? Kokio milžino pėdsakai ten įspausiti?

Apollo 11 kelionė tuo pat keliu liepos mėnesį turėtų kai kuriuos tuos klausimus padėti išaiškinti. Apollo 11 skrydis turėtų jau atlikti tą uždavinį, kuriam prieš tai vykę skrydžiai išbandė priemones žmogui ant Mėnulio išlaipinti. Apollo 10 kelionės metu išitinkta, kad JAV mokslo ir technologijos pagaminti prietaisai jau yra pakankami tam tikslui pasiekti — visos nepaprastai komplikuoti mechanizmo mechaninės ir elektroninės dalys veikė gerai.

JAV mokslas ir technika jau pagamino tinkamus prietaisus

Tik vieno mechanizmo pirmas mygtuko paspaudimas pradėjo mėtyti laivą į visas puses, bet astronautų ir jų vadovų Žemėje krūvon sudėtos galvos greitai surado priežastį — vieną veiksma reguliuoją du mygtukai buvo sukeisti vietomis. Tai buvo vienintelė kelionėje su-

rausta svarbesnė erdvėlaivio mechanizmuose atsiradusi mechaninė klaida. Nemalonumo turėta laivo viduje, kur atsirado "sniego pūga", kurią sukėlė atsipalaidavusios ir pabirusios izoliacinės medžiagos.

Astronautai jau sugrįžo Žemėn pirmadienį popiet pavarge,

bet laimingi ir barzdas nusiskutę, kas irgi padaryta pirmą kartą. Iki šiol barzdų skutimas erdvių kelionėse buvo uždraustas.

Apollo 11 skrydimas numatytas liepos mėnesį. Tai kelionei parinkti astronautai jau seniai mankštinasi. Juos dar apšvies savo patyrimais ką tik sugrįžusieji. Tos kelionės metu du amerikiečiai astronautai turėtų nutūpti ant Mėnulio su šioje kelionėje išbandytu "vežimėliu" LM.

Kad tos kelionės pasisektų,

Erdvėlaivio Apollo 10 astronautai, laimingai sugrįžę Žemėn. Iš k. į d.: Eugene A. Cernan, pik. Thomas P. Stafford ir John W. Young.

Kariškiai Sudane vėl pagrobė valdžią

Khartoumas. — Sudano pulkininkai ir majorai pereito sekmdienio naktį nuvertė civilinę krašto vyriausybę ir perdavė valdžią kariuomenei. Sukilėliai sudarė savo tarybą, kuri premjeru paskyrė buv. vyr. teismo pirm. Abubakr Awadallah, labai kairių intelektualą. Visi nuverstosios vyriausybės nariai sėdi namų arešte, kariuomenės štabo viršininkas saugiau uždarytas, jo pagalbininkas yra Maskvoje. Sukilimas praveistas be kraujo praliejimo. Neatrodė, kad samokso centras buvo sostinė, bet netoli jos esąs kitas miestas ir radijo stotis.

Sudano sienos uždarytos, laikraščiai sustabdyti, neveikia aerodromai, visi senieji vyriausibiniai organai išblaškyti. Sukilėlių vadas paaiškino, kad vyriausybė nuversta dėl nesugebėjimo valdyti kraštą. Tai jau antras karių perversmas nuo nepriklausomybės pradžios.

Premjeras Awadallah pranešė, kad laikysis socialistiniai demokratiniuo kursu, pagerins santykius su progresyviais arabų kraštais ir su Rusija. Jo sudarytoji vyriausybė yra visos glėbys kompartijos vadų, kuriems nebuvo palanki nuverstoji vyriausybė. Kariškiai skelbia, kad jiems labiausiai rūpimas klausimas yra "kario socialinės padėties pagerinimas" ir kariuomenės apginklavimas.

Sudanas tapo nepriklausomu 1956. Iki to laiko jis buvo Anglijos — Egipto kondominiumas. Ploto atžvilgiu Sudanas yra didžiausia Afrikos valstybė, turi 14 mil. gyventojų, bet tik medvilnė yra vienintelė eksportinė prekė. Turtingas dykumomis ir džiunglėmis, bet nieko negirdėti apie žemės turtus. Ūkiškai labai atsilikęs, iki šiol nepajėgęs net kelio gerovės link surasti. Visos problemos ten yra ūkinės ir rasinės. Krašto šiaurėje gyvena musulmonai arabai, pietuose negrai krikščionys, kuriuos po nepriklausomybės gavimo šiauriečiai skerdė kiek tik pajėgė.

— Krašto apsaugos sekr. Laird šiuo metu yra Belgijos sostinėje, kur vyksta NATO karių krašto apsaugos ministrų posėdis. Ten vėl aptariamos problemos, kurios iškilę ryšium su Rusijos kariuomenės įsikūrimu Čekoslovakijoje. Būsią pasidalinta žiniomis ir apie tai, ko tikimasi iš Prancūzijos po prezidentinių rinkimų.

— Čekoslovakijos dr. Husakas, kurs Maskvos spaudimu užėmė Dubčeką vietą, lankėsi Varšuvoje ir pas Ulbrichtą Berlyne taikos daryti. Taip, matyt, Maskva padiktavo prieš pasaulio komunistų suvažiavimui Maskvoje prasidedant. Čekai vakar jau sužinojo, kad Husakas Lenkijoje pareiškė, kad Pragos kompartija oficialiai priima "proletarinio internacionalizmo" principą. Tai yra ne kas kita, kaip Brežnevo doktrina apie ribotą suverenumą. Tą principą taikant praktikoje, Čekoslovakija buvo okupuota be jos sutikimo ir prašymo.

— JAV aviacijos seržantas Meyer, dirbęs mechaniku aviacijos bazėje Anglijoje netoli Londono, perėmė savaitgalį pasigrobė didžiulį transportinį lėktuvą ir pats vienas išskrido vandenyno link. Jis mokėjo kiek skraidyti, tik ne to tipo lėktuvu, todėl greit nukrito į Atlanto gėlmes. Prieš tai visą naktį ir dieną buvo gėręs angliškoj karčiamoj ir policininko parvežtas į baraką išspagioti.

— Narkotikų pardavinėtojai New Yorko valstijoje, jei bus pagauti su 8 uncijomis ar daugiau heroino, morfino, kokaino ar opio, bus baudžiami nuo 25 metų iki gyvos galvos. Bausmės padidintos nauju įstatymu, kurį ką tik pasirašė gub. Rockefelleris.

— Keturi Dieji vis dar neranda masto Vid. Rytų taikai sukirti. Jau imama abejoti, kad tas darbas gali nepasisekti.

— Vienu klausimu jau visi galutinai sutarė — kad Izraelis turėtų teisę nekludomas naudotis Suez kanalu ir Aquabos įlanka į vandenynus išplaukti. Tas susitarimas jau praneštas ginčo šalims.

Kiečiausias riekštas tebėra Izraelio sienos. Maskva tebesilaiko pirmąkart nusistatymo, kad Izraelis turi gražinti visas užimtas arabų žemes, Washingtonas palinko prie Izraelio tezes, kad sienos būtų pataisytos ten, kur reikalauja Izraelio saugumas. Dabar jau linkstama manyti, kad nebus prasmės kalbėti kitais klausimais, jei negalima rasti bendro sprendimo dėl sienų. Eina gandas dėl pasitarimų nutraukimo. Tuo džiaugsmo Izraeliui, kuriam labai nepatinka, kad į tą reikalą tokiu būdu įsikišo didžiosios valstybės. Izraeliui būtų priimtinos tik tokios jų pastangos, kurios priverstų įtikinti arabus pradėti tiesiogines derybas su Izraeliu.

— Valst. sekr. W. Rogers dabar yra Irano sostinėje, kur atvyko pabuvęs P. Vietname, Tailande, Indijoje, Pakistane ir Afganistane. Šioje kelionėje jis bus susitikęs su visais sąjungininkais, kuriuos savo laiku velionis Foster Dulles buvo sujungęs dviem kolektyvinio dalgumo sutartim, kad užkirstų kelią Maskvai slinkti toje erdvėje pietų kryptimi.

— Seton Hall kat. universitetas ieško naujo prezidento, nes pasitraukė vysk. Dougherty. Pareigas laikinai eis jo pagalbininkas Msgr. Fleming. Universitetas yra South Orange, N. J. ir turi 9,800 abiejų lyčių studentų. Šio universiteto radijo stotį prof. Jokūbas Stukas kas pirmadienio vakarą transliuoja lietuvišką muziką. Vyskupas Dougherty turėjo ryšių ir su Lietuvos laisviniuo veiksniais.

— JAV aviacijos seržantas Meyer, dirbęs mechaniku aviacijos bazėje Anglijoje netoli Londono, perėmė savaitgalį pasigrobė didžiulį transportinį lėktuvą ir pats vienas išskrido vandenyno link. Jis mokėjo kiek skraidyti, tik ne to tipo lėktuvu, todėl greit nukrito į Atlanto gėlmes. Prieš tai visą naktį ir dieną buvo gėręs angliškoj karčiamoj ir policininko parvežtas į baraką išspagioti.

— Narkotikų pardavinėtojai New Yorko valstijoje, jei bus pagauti su 8 uncijomis ar daugiau heroino, morfino, kokaino ar opio, bus baudžiami nuo 25 metų iki gyvos galvos. Bausmės padidintos nauju įstatymu, kurį ką tik pasirašė gub. Rockefelleris.

— Keturi Dieji vis dar neranda masto Vid. Rytų taikai sukirti. Jau imama abejoti, kad tas darbas gali nepasisekti.

— Vienu klausimu jau visi galutinai sutarė — kad Izraelis turėtų teisę nekludomas naudotis Suez kanalu ir Aquabos įlanka į vandenynus išplaukti. Tas susitarimas jau praneštas ginčo šalims.

Kiečiausias riekštas tebėra Izraelio sienos. Maskva tebesilaiko pirmąkart nusistatymo, kad Izraelis turi gražinti visas užimtas arabų žemes, Washingtonas palinko prie Izraelio tezes, kad sienos būtų pataisytos ten, kur reikalauja Izraelio saugumas. Dabar jau linkstama manyti, kad nebus prasmės kalbėti kitais klausimais, jei negalima rasti bendro sprendimo dėl sienų. Eina gandas dėl pasitarimų nutraukimo. Tuo džiaugsmo Izraeliui, kuriam labai nepatinka, kad į tą reikalą tokiu būdu įsikišo didžiosios valstybės. Izraeliui būtų priimtinos tik tokios jų pastangos, kurios priverstų įtikinti arabus pradėti tiesiogines derybas su Izraeliu.

— Narkotikų pardavinėtojai New Yorko valstijoje, jei bus pagauti su 8 uncijomis ar daugiau heroino, morfino, kokaino ar opio, bus baudžiami nuo 25 metų iki gyvos galvos. Bausmės padidintos nauju įstatymu, kurį ką tik pasirašė gub. Rockefelleris.

— Keturi Dieji vis dar neranda masto Vid. Rytų taikai sukirti. Jau imama abejoti, kad tas darbas gali nepasisekti.

Biafrai parūpinti švediški lėktuvai

Stockholmas. — Švedija jokiame kariaujančiame kraštei ginklų neparduoda, bet jos lėktuvais iš Biafros pakilę lakūnai pradėjo bombarduoti Nigerijos taikinius: aerodromus, geležinkelį, naftos valyklas. Dabar jau žinoma, kad lėktuvus iš Švedijos išsmugeliojo grafas Carl Gustav von Rosen, švedas lakūnas, pirmasis pradėjęs skraidinti maistą ir medikamentus badaujantiems Biafros žmonėms. Kai jis prakirto kelią, tada jau ir kiti įsijungė į pagalbos teikimą karo pabėgėliams.

Penkis lėktuvus nupirko Biafros draugai per vieną fiktyvią Prancūzijos firmą ir ten juos apginklavo prietaisais raketomis šaudyti. Tas pats grafas von Rosen suverbuo ir jaunos Švedijos lakūnus, kurie jau tuos lėktuvus nuškradino į Biafrą ir pradėjo puldinėti Nigerijos taikinius.

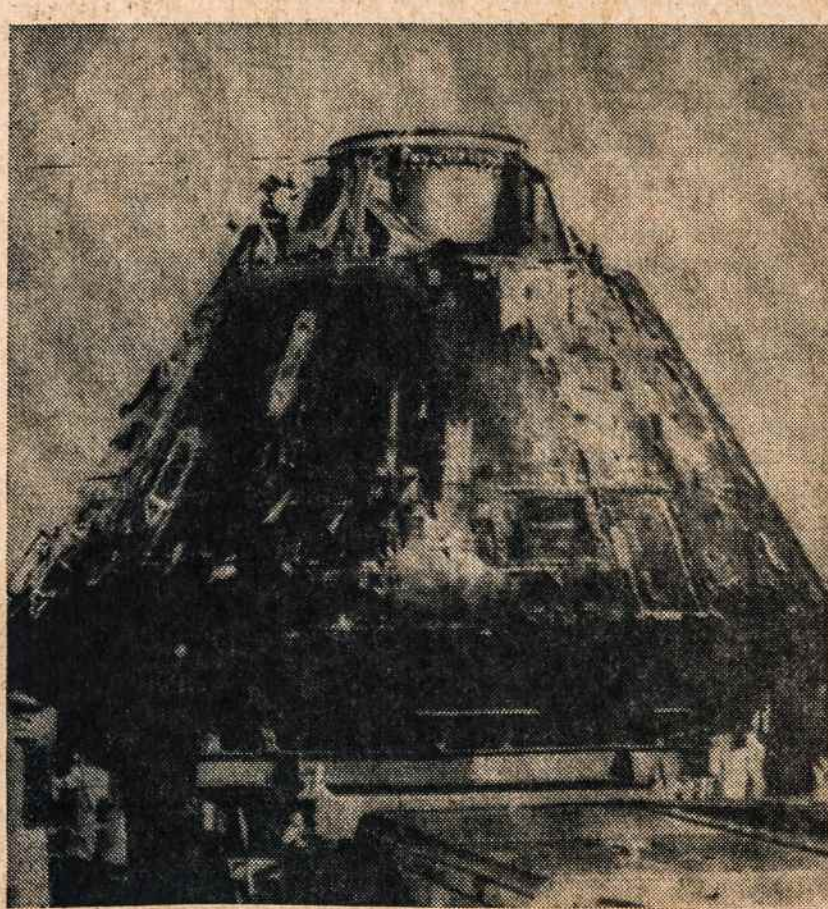
Biafra yra buvusi Nigerijos provincija, prieš pusantrų metų sukilusi prieš centrinę vyriausybę, kuri buvo pradėjusi labai skriausti. Ibo genties žmonės, kurie sudaro didžiausią Biafros gyventojų daugumą. Centrinė vyriausybė buvo tikra, kad lengvai sukiliama sutvarkys, bet išėjo visai kitaip — jis ne silpnėja, bet vis pamažu stiprėja. Taip atsirado civilinis karas, kurio galo nesimato. Jau emė plisti žinios, kad biafriečiai persikėlė per Nigerio upę ir pradėjo partizanauti pačioje Nigerijoje.

Izraelis kaltinamas grabstęs senienas

Jungt. Tautos. — Sirija ir Jordanas pradėjo skųstis Jungt. Tautom, kad Izraelis emė vaginėti jų archeologinius turtus.

Jordano skunde sakoma, kad Izraelio pradėti kasinėjimai Jeruzalėje, beieškant Saliamono šventyklos pamatų, vykdomi visai neatsižvelgiant į kitų istorinių paminklų likimą. Nurodoma, kad dėl tų kasinėjimų tikriausiai būsimi nepataisomai pažeista musulmonų mečetė, kuri, žiūrint tradicijai, esanti labai gerbiamas paminklas. Kasinėjimus vykda universiteto rektorius apšauktas analfabetu.

Sirijos skunde suminėti iš okupuotos teritorijos išvežti senoviniai liaudies meno dalykai ir tuo būdu esanti pažeista tarptautinė konvencija. Abudu skundus prašoma paskleisti J. Tautų narių tarpe. Izraelio pasiaiškinimas dar nėra atėjęs.

Erdvėlaivio Apollo 10 likutis po laimingo nusileidimo žemėn

Just. Paleckis išreiškė komunistų partijos nerimą?

Nepasitenkinimo Sovietuose yra kaip ir kitose valstybėse. Tikrai partijos cenzūra nepasitenkinimo reiškinį prislopina. Vienoj ar kitoj vietoj prasiveržusio nepasitenkinimo spauda, radijas, televizija neskelbia, nes tos visos ryšio priemonės yra partijos rankose. Apie nepasitenkinimą dažniausiai patiriam iš atsitiktinai prasmukusių informacijos šaltinių.

Siuo metu dėmesį patraukia nepasitenkinimas dėl ūkinės centralizacijos — dėl Maskvos direktorių visom respublikom ir satelitams; dėl satelitų centro direktorių ūkinės gamybos apaciom. Kyla reikalavimai respublikom ir satelitams didesnės laisvės, respublikos ar satelito viduje daugiau laisvės vietinei iniciatyvai.

Sio nepasitenkinimo reiškinį iškelia laisvoji spauda, kai kada prasitaria apie tai ir sovietinė.

Kai J. PALECKIS KALBA — apie rusus ir nerusus Sovietuose:

New Yorke leidžiamas "Novoe Russkoe Slovo" (mus pasiekęs E. J. dėka) gegužės 5 nr. linkęs įžiūrėti nepasitenkinimo ir net partijos nerimo Justo Paleckio pareiškime spaudai Maskvoje užsėnių reikalų ministerijoje.

(Justas Paleckis dabar yra pirmininkas "Tautybių sovietų", kuris yra lyg ir antrieji sovietinio parlamento rūmai).

Minėtas laikraštis rašo, kad J. Paleckis užsiminė spaudai apie rusus ir nerusus Sovietuose. Paleckio pareiškimu, carinėje Rusijoje rusų (didžiarių) buvo mažiau kaip 50 procentų visų gyventojų. Dėl to Leninas pasiūlė Sovietų Sąjungai "daugianacionalinę struktūrą". Nacionalinio klausimo toks sprendimas Sovietuose, pasak Paleckio, esąs pavyzdys visom kitom socialistinėm valstybėm.

Ryšium su tais Paleckio žodžiais laikraštis ir rašo: "Yra pagrindo manyti, kad šio komunistinio veikėjo pareiškimas rodo valdančios partijos nerimą dėl tendencijos tautinėse respublikose, esančiose Sovietų Sąjungoje, atspalaiduoti nuo per didelės Maskvos centralizacijos. Stambiose respublikose, kaip Ukraina, liberalinė inteligentija reikalauja grįžti prie Lenino linijos, tvirtindama, kad Leninas kovojo prieš šovinistinę visapatvaldybę".

"Pagal 1959 metų surašymą didžiariųjų buvo 54,65 procentai visų gyventojų. Tačiau demografinė pastebėjimo tendencija, kad didžiariųjų prieauglis mažta, palyginti su "nacionalalais". Ateinančiais 1970 metais surašymas, galimas daiktas, parodys, kad didžiariūsiai jau nebeturi daugumos".

KAI KADARAS VAIRUOJA VENGRIJOS ŪKĮ — atokiau nuo Markso:

Į atskirą komunistinio režimo valstybę žvelgia "Reader's Digest" (balandžio mėn.) bendradarbis Lester Velie, pabuvojęs Vengrijoje. Jis teigia, kad per paskutinius 15 mėnesių, nuo 1968 sausio 1, Vengrija traukiasi nuo centralizmo į vadinamą "Naują ūkinį mechanizmą", kuris yra iš esmės priešybė tradicinei Markso ūkinėi dogmai. Marksistinė dogma Vengrijai užkorė Sovietai, kurie ir dabar tebelaukia Vengrijoje 40,000 kariuomenės. Dėl to vengrai, ką daro, turi daryti labai atsargiai. O tai, ką jie ūkinėje srityje daro, korespondentas taip vaizduoja:

"Per ištisą pusę šimto metų Rusijoje ir per porą dešimčių su viršum sateliuose keletas komunistų partijos vadų laikė griežtai savo rankose visą kraštų ūkinį gyvenimą. Kasmet planuotojai centre diktavo, kuri pramonė turi būti kuriama; kokios trąšos turi tiktai žemės

Auga nepasitenkinimas centralizacija

ūkiui; ką vartotojai turi valgyti ir kuog rengtis; kiek valandų dirbantysis turi dirbti ir kiek už tai gauti. Valdžios ministerijos nurodinėjo pramonės vadovom, ką gaminti, kur gabenti ir už kiek parduoti".

"Tačiau apie 1960 visame sovietiniame bloke komunistiniai režimai pradėjo įžiūrėti karčią tiesą, kad jų kraštai prigvyveno ūkinę krizę, kai tuo tarpu Vakarų standartai pastoviai kilo, Vengrijoje 1964 gale komunistinė vadovybė įsakė savo ekonomistam pervertinti sovietinio tipo 'diriguojamą ekonomiją'. Per metus ekonomistai kny-

gos forma konstatavo sistemos nepasisekimus. Knyga nebuvo paleista viešumon. Tačiau jos keli šimtai buvo išdalyta partijos nariam, vyriausybei, akademikam, pramonės vadovom."

Knyga išpėjo dėl "plano kulto": esą planas kasmet didina gamybos galimybes, nepaisydamas, ar medžiagos ir kitų reikmenų tam yra. Planuotojai iš centro pradeda naujas statybas, kai senosios jau eilė metų nėra baigtos statyti. Tokios politikos rezultatai esą katastrofiški. Katastrofiškiausiu butų statyboje: Budapeste esą 300,000 prašymų butam. "Beveik pu-

sė darbininkų, ar jie turi du ar keturis vaikus, gyvena vieno kambario bute". Dėl perkrovimo, dėl privatumo stokos gimimų prieauglis Vengrijoje esąs mažiausias visoje Europoje.

Knygoje buvo nurodoma, kad fabriko direktoriui nereikia rūpintis pelnu ir dėl to jis neturi paskatos darbo jėgą racionaliai taupyti ir panaudoti ją tikslingai. Mitas, kad socialistinėje sistemoje nesą bedarbių, teiškia, kad darbininkai apatiški, nesuinteresuoti darbo rezultatais. Jie drauge su vadovais ne sykį ima klastoti raportus apie darbo našumą.

Chicago Balfó apskrities valdyba. Iš k. į d. sėdi: vice pirm. Pranas Šulas, sekr. Vita Balėšytė, vicepirm. Feliksas Sereičikas, pirm. Valerijonas Šimkus, stovi Kostas Repšys, Izd. Kostas Čepaitis, Juozas Mackevičius, Edvardas Litvinas, vicepirm. organizaciniam reikalom Kostas Bružas. Valdyba rengia gegužinę birželio 15 Bučo sode.

ŽMOGAUS GYVYBĖ PIGESNĖ UŽ KETURIS DOLERIUS

Ar reikalinga gynyba? Gal palaukti, kol priešas mus išuždys ir tik tada, jeigu dar kas išliks gyvas, galvoti apie gynybą? Ginklai pasensta. Todėl gal palaukti ir tik užpuolimo atveju pradėti diskutuoti, kokius ginklus gaminti ir vartoti? Kam reikalingi gaisrininkai? Jie tik triukšmą kelia. Kai namai užsidegs, tada spėsimė pasirūpinti gesinimo priemonėmis. Tokie klausimai iškyla kalbant apie ABM raketas.

Tą reikalą gerai nušviečia straipsnis buvo išspausdintas gegužės 11 dienos "Twin Circle" laikrašty. Jo autorė — Phyllis Schlafly.

Apsaugos sistema susideda iš trijų dalių. Išstobulintas radaras su kompiuteriu pagaua, atpažįsta, apskaičiuoja ir seka erdvėje pasirodžiusį objektą. Atpažinusi, Spartan ABM raketa patitinka tą objektą už šimtu mylių ir sunaikina erdvėje. Jeigu nepastebėtas ar neatpažintas objektas priartėja arčiau, jis pasitinka ir sunaikina Sprint ABM raketa, kuri yra daug didesnio greičio ir veikia artimesnėse distancijose.

Kremlius yra pasakęs, kad jis mus palaidos atominėmis raketų lietuvi. Tai tvirtino ir Chruščiovas, lankydamasis Amerikoje. Gynybos sekretorius Melvin Laird, kalbėdamas senatė kovo mėnesį, pareiškė: 1) Sovietai ruošiasi pirmam atominiam smūgiui prieš Ameriką; 2) Sovietai turi 200 atominį raketų, 20-25 megatonų galinumo; 3) Sovietai pasivijo ir pralenkė Ameriką branduolinių ginklų gaminiu ir bazėmis; 4) per dvejus metus jų branduolinių raketų skaičius tris kartus padidės; 5) Sovietai išdėstė FOBS raketas; 6) Amerika lig šiol neturi jokios antiraketinės apsaugos, o Sovietai jau treji metai ją apsauga stato; 7) Sovietai per metus pastato sep-

tynis Polaris tipo atominis povandeninius laivus; 1971-74 jie ir šioje srityje pasivys Ameriką; 8) Polaris — Poseidon Amerikos povandeniniai laivai Sovietai jau sudaro pavojų.

Klauda Nr. 1. Antiraketinė sistema daug atsieisianti. Tie pinigai gali būti panaudoti miestų ir beturčių problemom spręsti.

Atsakymas. Jei nebus ruošiamasi gintis, tai amerikiečiai Sovietų raketomis bus išuždyti, ir nebus nei miestų, nei kam jais džiaugtis. Pirmiausia reikia išlikti gyviem. Tam tikslui ABM yra pati pigiausia priemonė. Veno asmens gyvybei apsaugoti užtenka keturių dolerių. Argi amerikiečio gyvybė nėra vertingesnė už keturis dolerius?

Klauda Nr. 2. Antiraketinė sistema esanti provokuojanti.

Atsakymas. Tai nesupratiama. Šautuvus naudojamas apsigynimui ir puolimui, o ABM raketos — tik apsigynimui. ABM sistema yra tokia pat provokacinė, kaip pavojaus alarmas įsilaužimo atveju. Aliarmo sistema nepavojinga, kol vagis jos nepaliečia. Net ir palietus, ji vagies neužmuša. Tas pats yra su ABM raketomis. Jos veiks tik užpuolimo atveju ir tik aukštai, erdvėje, visai nepaliesdamos žmonių. Raketų bandytojas gen. Austin Betts sako, kad jos yra tokia pat provokacija, kaip apsaugos diržai automobiluose. Jei turi tuos diržus, nereiškia, kad nori savo automobiliu trenkti į kita.

Klauda Nr. 3. ABM raketos išplėsiandios ginklų gamybos lenktynes.

Atsakymas. Tai yra daugiau negu juokinga. Rusai jau trejus metus rengia tą sistemą. Vietoj kiekvieno dolerio, kurį JAV išleidžia atominį gink-

lų gamybei, Rusija tam pačiam reikalui išleidžia 3 dol. 70 centų. Kitokių lenktnių nebegali būti. Kad Amerika, neruošdama tos sistemos, parodydanti gerą gestą, yra tik mitas. 1967 metų kongreso raportas rodo, kad nuo 1962 metų Amerika sunaikino 50 procentų savo atominį ginklų, o Sovietai per tą patį laiką jų skaičių padidino net 300 procentų.

Klauda Nr. 4. Antiraketinė sistema galinti neveikti.

Atsakymas. Buvęs gynybos sekretorius Clark Clifford savo atsisveikinimo kalboj kongrese pilnai į tai atsakė. Jei kinai pultų Ameriką atominiais ginklais, 23 milijonai amerikiečių žūtų. Jeigu būtų ABM sistema, žūtų tik apie vieną milijoną, reiškia, 95 procentai būtų apsaugoti. Antrajame pasauliniame kare priešlėktuvinė gynyba numušdavo tik apie 10 procentų priešo lėktuvų, o vis dėlto ji buvo reikalinga.

Klauda Nr. 5. AMB sistema nesanti reikalinga, nes Sovietai pažadėjo nepulti.

Atsakymas. Nesąmonė. Jie savo apsaugos sistemą jau seniai įsirengė, nors ir žino, kad niekas jų nepuls. Buvęs gynybos sekretorius McNamara vienoje kalboje senatė pasakė, kad nuo atominio puolimo Amerikoje žūtų 160 milijonų žmonių.

Klauda Nr. 6. ABM sistema esanti pavojinga vietos gyventojam.

Atsakymas. Nėra pavojaus. Gynybos sekretorius M. Laird vasario 13 kalboje paminėjo, kad Amerikoje yra išskirstyta 15,000 atominų bombų, bet sprogimo nebuvo. Nike — Hercules raketos 1958-1968 buvo išdėstytos 85 vietose, bet nebuvo jokios nelaimės.

Klauda Nr. 7. ABM tai, pinigų išmetimas, nes po 10 metų galės būti pagamintos geresnės raketos.

Po 1966 metų ilgų diskusijų vengri ekonomistai pasiūlė partijai — decentralizuoti įmones ir duoti iniciatyvos jų vadovom: leisti įmonėm gaminti tuos produktus, kuriem yra pareikalavimo; organizuoti gamybą taip, kad įmonė duotų pelną; leisti profesionalėjus kolektyviai rūpintis dirbančiųjų interesais. Partijos centro komitetas ir Kadaras reformom pagaliau pritarė, ir nuo 1968 sausio vykdomas vadinamas "Naujas ūkinis mechanizmas".

Zinodami, kad bet kokios reformos gali susilaukti Maskvos pasipriešinimo, vengri kiekviena proga stengėsi įkalbinėti, kad jų reformos nereiškia grįžimo prie kapitalistinės sistemos. Taip pat parsikvietė į Budapeštą ekonomistus iš Maskvos. Tie lankė fabrikus, kalbėdosi su direktoriais. Pagaliau tarė sprendimą: esą "reformos neprieštarauja socialistiniam galvojimui". O vienas prasitaręs: Vengrija toks mažas kraštas, tad tegul ji bus Guinejos kiauylė, su kuria galima daryti eksperimentus.

(Toliau — kalbos prieš centralizaciją Lietuvoje).

SIRDIES OPERACIJA VILNIUJ

Balandžio 14 Vilniaus klinikinėje ligoninėje buvo atlikta sudėtinga širdies operacija — pakeisti trys sutrikę širdies vožtuvai. Operacijos metu širdis buvo sustabdyta ir pavaiduota dirbtiniu kraujo apytakos varikliu 80 minučių. Operacijoje dalyvavo 25 specialistai, vadovaujami prof. Algimanto Marcinkevičiaus. Operacija buvo padaryta Vinciu Kiudeliui, elektrosvirintojui iš Giliojių kaimo, Plungės rajono. Ligoniu 40 metų amžiaus. (E.)

— Čekai bėga šveicarijon maždaug po 20 per dieną. Nuo okupacijos jau užregistruota 9,000 prieglaudos pasiprašiusių pabėgėlių.

— Mussolinio našlei Rachelei Italijos vyriausybė paskyrė mažą pensiją.

Atsakymas. Jei atsirastų aiškiaregis, kuris, žiūrėdamas į kristalą, pasakytų, iki kokios datos rusai ar kinai nepuls, būtų galima palaukti. Deja, to niekas negali pasakyti. Pearl Harbor užpuolimo metu Pentagonas žinojo, kad po 3-4 metų turėsime geresnius lėktuvus negu B-17 ar B-24, Geresni B-29 buvo pagaminti tik 1945 metais. Jei būtų buvę laukta, karas tikriausiai būtų buvęs pralaimėtas. Po Pearl Harbor pamokos žinome, kad reikia turėti ginklų, kokie tuo laiku yra veiksmingi.

Klauda Nr. 8. Taika priklausanti nuo pasirašytų sutarčių.

Atsakymas. Fantazija. William C. Foster pasakė "Meet the Press" programoj, kad sutartys su Sovietais yra geresnis apsigynimas negu bet kokios raketos. Rusija sulaužė visas savo pasirašytas sutartis. Kaip alkoholis nepagydomas naujų gurkšnių alkoholio, taip Sovietai naujomis sutartimis. Užimdami Čekoslovakiją 1968 rugpjūčio mėnesį, Sovietai sulaužė 17 sutarčių, kurios buvo tik 17 dienų amžiaus. Kas ne pasimokė iš Teherano, Jaltos, Potsdamo, Budapesto, Vietnamo, tas turi pasimokyti iš Čekoslovakijos. Komunistai vykdo Lenina. O jis pasakė: Pažadai yra tik dūžtančių šukės.

Iš to viso darant išvadą, yra aišku, kas gali eiti prieš gynybos įrengimą. Tai tie, kurie nori pasitarnauti komunizmui, sugriauti Ameriką, ar neįmanėliai. Argi amerikiečio gyvybė nėra vertesnė už 4 dolerius?

Paulius Žičkus

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Šuteikia garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4535.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamas garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška stuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, stalybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10004. AL 4-8319. Vilnėnės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnėnės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės mašybos, spalvotos, lovoms užtėsalai, vilnėnės skaros ir šalikai—geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeiškite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — Lietuviškas advokatas — 80-30½ Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

Cafe Geiger Savininkas — Helmut Vollmer 206 East 36th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York, N.Y. Tel. RE 4-4428

KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p. Užkandžiai iš nuosavos virtuvės. Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė. Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

Alfa Jeweler A. OSELIUS Garantuotas laikrodžių taisymas Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe REGINA OSELIENE — Tel. 497-8865 Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas. Plaukų dažymas 267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

BESTWAY TRAVEL AGENCY Kelionės plačiame pasauly. WILLIAM R. BEST 84-14A Jamaica Avenue Woodhaven, N.Y. 11421

LITAS Investing Co., Inc. specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis: **LITAS INVESTING CO., INC.** 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799 2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242

Visais apdraudus ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į **LITAS SERVICE CORPORATION** 94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522 Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinom, gyvybei ir kt.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvaizavimai LITAS Travel Service yra pasirošius Jums patarnauti nežūrtint kur ir kada keliautumė. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsisoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina išskleidiant gimines iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvimui. RUOSIATIES KELIONĖS?... Nepamirškite **LITAS TRAVEL SERVICE** 94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522 **SEKMINGOS KELIONĖS!**

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ZINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
When published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpenius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti stralpeniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpeniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Žuvusiųjų dienoje

Miestų bei miestelių aikštėse ir laukuose visame krašte gegužės 30 amerikiečiai pagerbė savo žuvusius karo metu. Tai bus 101-oji žuvusių Prisiminimo diena. Tą dieną atžymės iškilmingos apeigos. Gėlėmis bus papuošti žuvusių kapai JAV ir kituose kraštuose. JAV karių kapinėse Anglijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje, Italijoje, Šiaurės Afrikoje, Filipinų salose, Meksikoje užsieniečiai atiduos pagarbą Amerikos kariams. Korėjoje, kur 24, 000 amerikiečių prarado savo gyvybę, tautinėse Pusano kapinėse irgi bus suruoštas minėjimas.

Specialios iškilmės bus tautinėse kapinėse visoje Amerikoje, karo laivyno kapinėse ir kitose kariuomenės ir karo laivyno laidojimo vietose. Visur, kur tik yra Amerikos kariuomenės dalinys ar karo laivas, bus pusiau iškeltos vėliavos ir iššautas 21 salutas. Gėlės bus nuleistos į vandenį pagerbti žuvusių vandenynuose.

Žuvusių karių Prisiminimo diena, vadinama dar Dekoracijos diena, įvesta po Pilietinio karo, kai moterys Vicksburge ir Columbus, Mississippi valstijoje, ir Charlestone, Pietų Karolinoje, papuošė Unijos ir Konfederacijos kapus. Šiauriečiai pasėkė tuo pačiu mostu ir nuo to laiko per visą kraštą pirmosiomis vasaros gėlėmis Amerikos karių kapai buvo puošiami per organizuotas bendruomenių apeigas.

Kai generolas John A. Logan pasidarė pokarinės respublikos Didžiosios Armijos komendantu, jis 1868 gegužės 5 išleido garsų įsakymą "kad kiekvienas Didžiosios Armijos dalinys ruošų atitinkamus minėjimus ir puošų savo žuvusių draugų kapus gėlėmis...

kad bet kokie šio meto neramumai neliudytų ateinančiom kartom, jog mes pamiršome laisvos ir nepadalintos respublikos kainą".

Gegužės 30, kai gėlės yra pačiame gražume, buvo parinkta pirmąją žuvusių karių Prisiminimo dieną Washingtono, D.C. Greitosios pagalbos mašinos vežė gėles iš Botanikos sodo, Prezidento konservatorijos ir privačių sodų į Arlingtono kapines. Gen. Ulysses S. Grant, respublikonų kandidatas į prezidentus, buvo tribunoje, o gen. James A. Garfield, tada buvęs Kongrese, vėliau tapęs irgi prezidentu, pasakė kalbą.

Daug kalbų buvo pasakyta Prisiminimo dieną nuo šios pirmosios tautinės šventės. Viena iš daugiausiai jaudinančių buvo pasakyta Gettysburgo kovų laukuose 1934 prez. Franklino D. Roosevelto. Kalbėdamas apie Pilietinį karą, jis pasakė: "Tautos tragedija buvo ta, kad žmonės viens kito nepažino".

Sie žodžiai gali būti pritaikyti dabar pasaulio žmonėms, kurie "nepažįsta vienas antro" tiek, kad užgnaužtų baime, įtarinėjimus, karo grėsmę, kylančią iš nežinojimo ir nesupratimų. Ir dabartinių kovų siautime derybose amerikiečiai vėl yra parodę didesnio tarptautinio susipratimo ir patvarios taikos norą.

Ginti tėvynę nėra tikrai ginti šeimos židinius, asmenis ar tautos darbo vaisius; tai gelbėti tautai jos idealą, josios pasaulėvaizdį, josios pastangas siekti gėrio, josios ateities viltis ir tuo pačiu tarnauti sau ir žmonijai (P. Bertas). — Tauta negali būti nuosavybė arba daiktas kitos tautos, nenustojusi egzistuoti kaip tauta (Julien).

NELĖ MAZALAITĖ

GRAŽIAUSIEJI ŽALI

Žinoma, kalbu apie raskilus.

Aš niekur kitur daugiau jų neregėjau, niekur kaip tiksliai mūsų lankose. Ir Birštvoje, ir dar kartais kuriame pagriovyje, bet vistiek tiksliai mūsų žemėje. Tai yra, kad ir pas kaimynus, ir manau, kad visoje parapijoje, ir — leidžiu — kad visoje mūsų šalyje, bet niekur kitur per visą pasaulį, nebūtinai man nežinau tikėti.

Jeigu man reikėtų nubrėžti popieriuje, kaipgi jis atrodo, tas mano raskilas — ne, negaliu. Bet ir papasakoti nemokėčiau — argi mes kartais pajėgiame aptarti kokie yra mylimi plaukai ar akys? Tačiau, jeigu vistiek, jeigu būtinai — kaip jis atrodo? Toks mažas augalas, toks prie pat žemės — žvagnis už jį daug kartų aukštesnis, o ką jau besakyti apie ilgus geltonas kartėles, kurios lankoje prieš kitas žoles atrodo, kaip medžiai.

Bet raskilas, jis vienas tebuvo ieškomas prieš vainikus. Kaip atrasi jį, mažą, sakote?

O, negali nepamatyti! Jis yra žalias kaip niekas kitas, ir jo lapai garbinuoti, garankštėti, iškarpyti labai dailiai — ir kas eate matę, gali paliudyti, jog ir žydėjo jis žaliai. Visai žalias žiedas.

Nežinau ar mėgo jį gyvuliai kai ganėsi vasarą, ir, ar džiaugėsi radę žiemą sudžiūvusį, trupantį šienu — bet tik jis vienas buvo reikalingas žmogui, vienai didelei šventei. Jis ir rūta.

Kodėl? — klausinėju, kai ateidavo laikas vainikų pynimui — kodėl tik jis? Aš norėjau išsiūlyti savo draugus, mažuosius baltus dobilus, kurie auga pagrioviais, ir taip kvepia, kad geidžiau pavirsti bite ir ieškoti jų paslėpto, neužmatomo medaus. Sakiau, jie labai tikti, jie neužimtų daug vietos, jie yra labai kuklūs — jie tiksliai kvėpėtų — bet man sakė: ne.

O kaip, jeigu kokį raudoną žiedelį, bet kokį, kad jis iš tolo praneštų, jog čia švenčių vainikas? Arba gelsvą, arba mėly-

Bažnyčios demokratinimas po Vatikano II susirinkimo

(Tąsa iš pereinamo numerio)

Štai, pavyzdžiui, Joana Arkieta, atvykusi gelbėti kandidato į Prancūzijos sostą, taip ji jį brabyla: "Aš atėjau Dievo siunčiama gelbėti karaliaus ir jo karalystės, ir dangaus karalius per mane jums praneša, kad jūs būsite pateptas ir vainikuotas Reimse, ir kad jūs būdamas Prancūzijos karaliumi kartu tapsite dangiškojo karaliaus vietininku". Taip kalba pasaulietė Joana. Gi vyskupas, vainikuodamas tą patį Karolį VII Reimso katedroje, kalba šitokią maldą: "Neužmiršk, kad tu, iš mūsų gaudamas karaliaus vainiką, pasiimi ir mūsų pareigas. Taip kaip mes vyskupai esam ganytojais ir vadovais vidiniame sielų gyvenime, taip tu esi pašauktas kaip tikras Dievo garbintojas išoriniais veiksmais ginti Kristaus Bažnyčią nuo jos priešių".

Karolis VII buvo vainikuotas 1429. Mes esame XV amžiuje.

Pasauliečių vaidmuo Konstancos susirinkime

Konstancos susirinkimas yra ypatingas tuo, kad jis patikrinė pačios hierarchijos veikimą — atliko priežiūrinę funkciją. Savyje susiskaldžiusią ir Vakarų ir nelaimingą schizmą įtraukusią bažnytinę hierarchiją didele dalimi vėl atstato pasauliečiai. Atsiradus Bažnyčioje trims popiežiams, imperatorių Zigmantų prikaltą vieną

jį (Joną XXIII) šaukti susirinkimą. Šis, nors ir nenoromis, sutinka. Bet susirinkimas pačioje pradžioje patenka į kreivas vėžes. Jis sveikina ir garbina jį sušaukusį Joną XXIII ir vadina jį "pastor verus et indubitatus", — tikru ir neginčijamu ganytoju, — nors iš visų trijų popiežių Jonas tokiam titului turi mažiausiai teisių. Šitokioje dvasioj tesiamas, Joną liaupsinantis susirinkimas nebūtų vienybės pasiekęs. Bet kitai vėjai papučia, į susirinkimą atvykus Zigmantui. Ką tik Aachene gavęs bažnytinį palaiminimą, arba "aštuntąjį sakramentą" (t. y. vainikuotas), jis tuoj pasirodo Konstancoje, kalėdinėse Bernelių Mišiose tarnauja diakonu su dalmatika, skaito evangeliją su nauju vainiku ant galvos, — ir imasi iniciatyvos susirinkusių dėsimeui nuo Jono XXIII atkreipti į visos Bažnyčios rūpestį: kaip išsigelbėti nuo susiskaldymo, nuo schizmos. Zigmanto dėka Konstancos susirinkimas tampa didžiuliu kunigų ir pasauliečių kongresu Vakarais. (Jame dalyvauja ir Žemaičių bei Lietuvos bajorų delegacijos, narsiai gindamos religijos laisvę prievartos). Išrinkdama Martiją V, jis atstato Bažnyčios vienybę (1417). 550 metų sukaktuvių iškilmėse skaitydamos pasakaitą Konstancoje prof. A. Franzén yra pasakęs, kad už

AUGUSTINAS RUBIKAS

tai Zigmantui pirklauso amžina Bažnyčios padėka. Zigmantas buvo pasaulietis ir veikė jų vardu.

Prancūzų revoliucija

Anų laikų feodalinė, pasauliečių pasistatyta piramidė (ar piramidės) vertė ir kunigiją statyti atitinkamus piramides (ar piramidę). Tikslas buvo atlikti spaudimą kovoje su pasauliečiais arba atitinkamai stiprinti savo pozicijas feodalinėje santvarkoje. Antraip kunigija būtų pralaimėjusi ir investitūros ginčą visos Bažnyčios naudai. Šiuo atžvilgiu galima suprasti bažnytinės hierarchijos tuometinę tendenciją viską centralizuoti ir koncentruoti pačioje viršūnėje.

Bažnyčia feodalinės santvarkos nekūrė. Priešingai, ji pati turėjo toje santvarkoje realizuoti arba kurtis. Ji turėjo skatytis su tuometiniu istoriniu vyksmu, — kitaip ji būtų atitrūkusiu nuo gyvenimo ir praradusi savo įtaką.

Prancūzų revoliucija vieną tu feodalinę piramidę, būtent — pasaulietinę, nugriovė. Teisė kalbėti ir spręsti jų vardu valstybiniame gyvenime žmonės iš feodalų atsiėmė atgal. Bet tai neliko be pasekmių ir bažnytiniam gyvenime. M. Carrouges labai teisingai formuluoja sakydamas, kad 1793 nukertant

galvą Liudvikui XVI, Prancūzijos karaliui, kartu buvo nukirsta galva ir pasauliečiams Bažnyčioje; jie neteko savo kalbėtojo. Dogmiškai pasauliečiams niekas galvos nekerto. Teoriškai jie ir toliau liko Dievo tautos nariai. Bet socialinis perverimas buvo sukūręs naują padėtį. — Tiesa, karaliaus pašalinimas visų pirma buvo valstybinis aktas. Bet su karaliumi dingo ir tas pateptas asmuo, kuris vedė dialogą pasauliečių vardu.

Dabar reikėjo greitai persiorientuoti ir pačioje Bažnyčioje ir tą tuštumą užpildyti. Reikėjo ankstesnes, feodalinės santvarkos padiktuos dialogo formas tarp kunigijos ir pasauliečių keisti naujomis ir balso teisę vėl atiduoti liaudžiai, "apačiai". Prasidėjo, tiesa, Bažnyčios nufeodalinimo procesas, bet jis buvo perlėtas: a. bažnytinė hierarchija buvo suntyta sueiti į kontaktą su socialine revoliucija vykdančiomis masėmis, (kurios buvo nedraugiškai nusistačiusios Bažnyčios atžvilgiu); b. dezorientuota, sunkion padėtin patekusi bažnytinė hierarchija ne visur laiku atsakydavo senosios santvarkos. O tai versdavo socialinę revoliuciją vykdančias mases atsisukti ir prieš Bažnyčią.

Bažnytinio rinkimų pavyzdys

Pirmaisiais amžiais popiežių rinkdavo visi: kunigai ir kiti tikintieji, taip kad jis vadindavosi visų tikinčiųjų išrinktas. Bet V a. rinkimų teisė atsiduria jau miesto aristokratų rankose. Nuo XI a. teisę rinkti turi tik kardinolai, bet pasauliečiams paliekama teisė tuos rinkimus patvirtinti. XIII a. pabaigoje įvedama vadinama konklavė — uždari rinkimai galimoms piktnaudžiavimams išvengti. Tačiau pasauliečiai reikalauja veto teisės ir ją gauna. Pasauliečiai valdovai gali atimesti nepageidaujamą kandidatą ir tą teisę naudoja (paskutinį kartą prieš kardinolą Rampolą 1903 tą teisę panaudoja Habsburgai). Pijus X tą veto teisę 1904 panaikina. Jis tai daro ne tam, kad pasauliečius nuo tokių rinkimų atstumtų, o vien dėl to, kad XIX a. valstybių vadai jau nėra kartu ir pasauliečių atstovai Bažnyčioje, kaip buvo ankstesniais laikais. Jų dauguma jau yra nusistatę prieš Bažnyčią.

Konstantino era eina prie galio. Kunigaikščiai iš viešojo gyvenimo traukiasi. Tuo būdu jie netenka savo "pateptojo" vaidmens ir Bažnyčioje. Ryškiausiu pavyzdžiu yra pirmasis Vatikano susirinkimas, stovintis, galima sakyti, ant slenksčio tarp senojo, Konstantino laikotarpio ir naujojo. Dar Konstantino eroje vykusiame Tridento susirinkime dalyvauja kunigaikščiai arba jų atstovai, tai gi pasauliečiai "iš viršaus". Ant rame Vatikano susirinkime pradeda rodytis (tiesa, labai ne gausiai ir nežymiai) pasauliečiai "iš apačios". Gi pirmajame Vatikano susirinkime (1869-70) nėra nei viršaus, nei apačios. Jis vyksta uždaram durim, ir niekas iš pasauliečių net nėra informuojamas (oficialiai).

Nutrūkęs dialogas

Nutrūkęs dialogas tarp hierarchijos ir pasauliečių (pasaulio) davė pradžią didelei tikėjimo krizei. Jei XIX a. milijonai proletarų pasauliečių nuėjo paskui Marksą, tai dėl to, kad su jais, atsidūrusiais nevieties kelyje, beveik niekas kitas tokio dialogo nevedė. Gi nutrūkęs dialogas atidarė duris bedialoginei ir, kaip pasirodė, labai pragaistingai ir pavojingai kritikai. Ši nepasitenkandavo vien tik hierarchijos kritika, bet versdavo Bažnyčios, dar vėliau krikščionybės ir pagaliau paties Dievo kritika arba kovingu ateizmu.

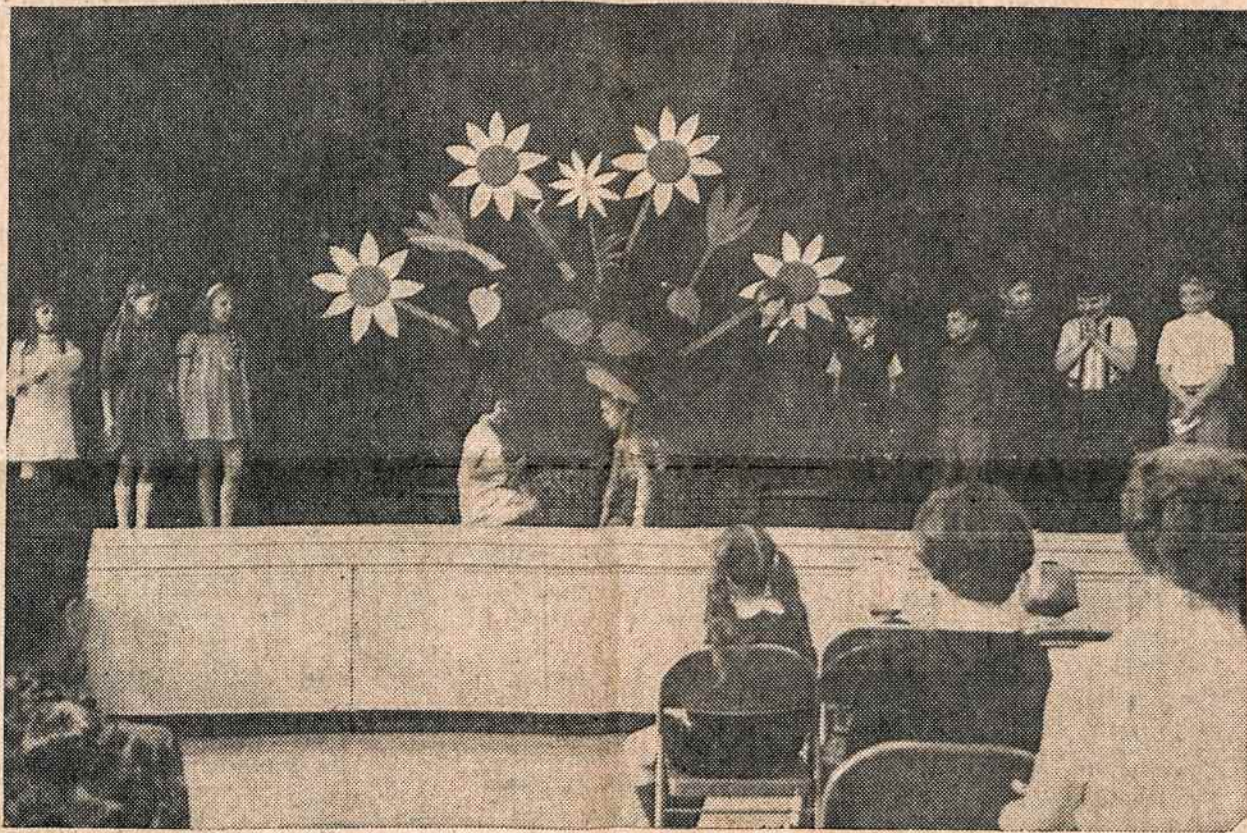
Nutrūkęs dialogas taip pat vedė hierarchiją į monologą bažnytiniam gyvenime. Dabar ji turėjo žodžio monopolį, sako Carrouges. O tai jau reikė bažnytinio gyvenimo klerikalizaciją, arba dvasiškijos jame viešpatavimą. Dėl to daugelio žmonių bažnytinis gyvenimas pradėjo apsiriboti kone vien tik bažnytine santuoka, vaikų pakrikštijimu ir bažnytinėmis laidotuvėmis. Šiaip jau praktiškai didžiausią savo gyvenimo dalį žmogus leido nesidomėdamas bažnytiniais reikalais.

Pijaus XI sukeltas katalikiškosios akcijos sąjūdis buvo naujų kontakto tarp hierarchijos ir pasauliečių formų ieškojimas su naujais pasauliečių vadais. Taip, pavyzdžiui, naujosios Lietuvos valstybės vadai, jos prezidentai Stulginskis, Grinius, Smetona, jau nebuvo kartu ir pasauliečių vadai Bažnyčioje, nėjo jų pareigų ir neatliko jų funkcijų, kokias atliko, pavyzdžiui, Vytautas ir Jogaila, krikštijami žemaičius ir lietuvius. Dabar jau kita santvarka. Dabar jau ne valstybės vadai buvo vidinio bažnytinio dialogo su hierarchija partneriai — kaip pasauliečių atstovai pačioje Bažnyčioje, — o katalikų akcijos vadai.

Antrasis Vatikano susirinkimas

Antrąjį Vatikano susirinkimą pagimdė naujasis sąjūdis. Jis stovi naujos eros pradžioje. Jis ne tik galutinai užbaigia aną ilgus šimtmečius trukusį Konstantino laikotarpį, bet ir paskutinį laikų krizę, nurodydamas išeitį iš jos. Visi kiti susirinkimai, pradėdami pirmuoju Nicėjoje, vyko feodalinės santvarkos šešėlyje bei jos įtakoje. Antrasis Vatikano susirinkimas stovi naujų laikų angoje. Jeigu jis iš esmės sprendžia ir pasauliečių klausimą, ir tuos sprendimus formuluoja atskiromis pastraipomis savo pagrindinėje konstitucijoje apie Bažnyčią, — tai ne dėl to, kad Bažnyčia dabar būtų atradusi pasauliečius kaip Kolumbas savo laikų Amerikos indėnus, bet dėl to, kad naujai organizuojant hierarchijos ir pasauliečių santykius reikėjo (būtinai) išeiti iš teologinių prielaidų ir atsiremti į Švento Rašto mokslą apie Dievo tautą bei visų tikinčiųjų bendrąją kunigystę (visiems laikams ir visiems žmonėms galiojantį mastą). Jeigu

(mukelta į 4 psl.)

Maironio šeštadieninėje mokykloje, pagerbdami motiną, III skyriaus mokiniai vaidina "Pupučio puokštę". Nuotr. P. Bivainio

na — juk kiek priberta spalvų į darželį? — Bet man sakė — ne.

Kartais aš laimėjau — įpindavo protarpiais virpuliukų, gal dėl to, kad jie yra raskilų giminė, ir jie man atrodė visos būrys, buketas varpelėlių iš vieno stiebelio, kiekvienas vėjas pagaudavo juos, vistiek, ar kai pralėkdavo plaštakė pro šalį, ar tikras viesulas sukosi pažeme — aš girdėjau kaip jie skamba.

Ir jie dėkojo man, kad užtariau, nes, įsiglaudę į raskilus ir rūtas, jie jau palieka šventi visam amžiu — po to, kai vainikai tokio didumo, kad tikti ant viršugalvio — dainos didumo — yra susupiti į balčiausią kvapią nosinę ir nešami į bažnyčią devintą mišparų vakarą.

Žinoma, yra gera važiuote važiuoti — tai kai Močiutė keliauja, mes visos moterys taip vykštame — tačiau kai mes vienos su Mama, kaip nuostabu eiti pėsčia.

Yra vasara, pereinami per savo laukų kelią, ir prieini Aptvarus, miesčionių pievas. Taip, ten gali eiti basas ir tiksliai eiti, ne važiuoti.

Čia noriu nubėgti atgal ir kalbėti apie važiuojamąjį kelią: iš pat sodybos, pakalniui, ta vieta visada be saulės, nes iš abiejų šonų auga dideliausi kle-

vai, o nusileidus į pakalnę įvažiuoji į saulę, kaip į ežerą. Bet nereikia to šiandien, jeigu einame pėsčiomis. Žinau, nebūčiau užsiminusi, jeigu ne tiltas — koks tiltas? Žinoma mūsų, kai be manęs šventomis dienomis ar į turgų išvažiuoja, gali būti bet kokiame vietoje namie, visada užgirsiu, kaip subilda grįžtantiems važiuojant tiltas — ir mano širdis taip pat: mano mylimieji yra namie.

Gi dabar, kai einu pėsčia, kai basa, tiltas manęs visai neįjunta, jis tyli, net kai užminu jį visa jėga. Juk tai aš išeinu, ir likusiųjų pareiga džiaugtis, kai grįšime.

O, kaip man patinka tas mūsų kelias, iki Aptvarų, darbymečiu tenaudojamas, jis yra gauruotas, sakau, apžėlęs, nes prožovės priaušę minkštos žolės, aš taikausi ten eiti, ir mano kojos išsitenka, nereikia nė svyruoti, galiu tvirtai žengti viena vėže.

Ir štai pagaliau prasideda svetimi keliai — griovys skiria mūsų ir miesčionių nuosavybes, ir jų pusėje medžiai auga neįėjamai kaip siena, kartais einant mėginu pralįst pro juos ir prarandu kelis plaukus ir kamos yra išpešiotos.

Esu kažkada pasakojus kokie medžiai auga patakiu, ir takas yra labai išlankstytas, tarsi pir-

mas, kuris pramynė, bėgo žaisdamas. Taip, ir pasakojau apie gėles — pempuokes ir gegužes, ir konvalijas, ir kačpėdeles — bijau kartoti, nes sustosis ties jomis ir nepasitrauksiu.

Dabar prieiname ir čia akmenų tvorą, lyg tam padarytą, kad medžiai neišbėgiotų, ir žengiamo per akmenis ir mes. Jie išdėstyti ilga eile per labai skaisčią lanką, ir labai šlapia, ir akmenys man patinka, nes vieni yra kaip duonos kepalai, kai juos apšlaksto vandeniu prieš šaunant į krosnį — apvalūs. Ir kiti plokšti, tarytum tuos kepalus, iškeptus, perpjovė pusiau ir paguldė lygiuotu šonu — užtat reikia taikyti žingsnius ir kartais šokinėti. O vieną kartą esame keliauvė, kai buvo vandens beveik iki pat akmenų viršaus, ir žolė buvo išimerkusi, ir vienas kitas lukštą žydėjo, ir aš ėjau paskui Mamą, ji negalėjo laiku pamatyti, kad bridau per vandenį, ir ūkčiojau, toks buvo jis šaltas. Bet atrodė, kad esi nešamas, keliamas vandens ir žiedų viršūnių. O namie košėjau ir skaudėjo gerklę.

Nūnai gi buvo tiek jau sausa, kad nėra reikalo eit akmenimis, ir niekas protingas taip nedaro — bet aš negaliu išsidažinti šokinėjimo. Niekuomet! Ir taip stačiai nuo akmens nusiritu į dirvas, į miesčionių laukus.

Jau plaukia rugiai, mes eina-

me tarp jų, kaip apaštalai šventųjų knygų paveikluose, takas yra toks siauras, jog du suaugę prasilenkdami turėtų sulaužyti kelis rugius. Ir tako viduryje, kaip ir mūsų padirviais, auga zuikio rugiai, tokios nuostabios žolės, ir kai jas užmini, kūtėna kuoji padus ir nori juoktis.

Taip prieiname Kryžių, ir važiuojamą kelią. Tiesa, buvo dar vienas Kryžius, kur Aptvarai susikerta su jų lankomis — tenai aptvertas tvorele, čia gi stovi sau, kaip rugys. Aš visada noriu po juo pailsėti — ir Mama juokiasi: — Kam turi tokias mažas kojas!

Ne kažin kiek beieisi, ir prieini žydkaupius — jie prižėlę pušų, aptverti statine tvora, bet ne taip, kaip žmogus tvirtų, — su spragomis, gali matyti kiau-rai, kaip per rėtį. Bet ką regėsi, jei nėra paminklų, nei koplytėlių? Ir tų kapinių nebijau, tai vienintelė mano draša. Reikia saugotis gyvų žydų, kad duotų teisingą svorį, kad nenusuktų mero, ir vaikai bijo pasakų apie daugelį gąsdinimų, bet kartą numirė — jie net nesivadėna. Niekuomet neičiau viena pro vokiečių kapus, žinau.

Ir ramiai gyvena netoli trobelininkai, kurie teturi po plaštaką žemės, ir dirba padieniui pas ūkininkus arba verčiasi amatu.

(Bus daugiau)

Valandos prie Alpių kalnų

Balandžio 12, 13, 19 ir 20 Chicagoje netoli 5,000 žmonių minia matė naujosios J. Gaideio operos "Danos" spektaklius ir tą akimirka gyveno Alpių kalnų papėdėje įkurtoje išvėntintų asmenų stovykloje. Laimingose ir pakiliose meninėse akimirkose penkiems tūkstantiams žiūrovų buvo lemta sugrįžti į tą praeitį, kuri daugelio prisiminimuose palikusi pačias karčiausias akimirkas. Ir kai subėgdavo masinės "Danos" scenos, kai tos triukšmingos, masės fone pilna didybe, dail. A. Kurausko meniškai atkurtos, sublizgėdavo snieguotos Alpių viršukalnės, jautėsi matas šaunų lietuvišką ansamblių Alpių papėdėje. Rodos, tai būtų Mikulskio "Ciurlionis" ar So-deikos "Dainava". Uždėk tik tautinius drabužius, pridėk skudučius, įvesk tautinius šokius ir pasodink būrį prancūzų ar amerikiečių generolų, karštai beprojančių.

Kai prieš spektaklius kelis kartus perskaičiau St. Santvaro parašytą "Danos" libretą, tokį lyrišką, romantišką su stipriais tautiniais brūkšniais, tikėjau si "Danoje" pamatyti kažką panašaus į romantiškąją "Gražiną", tik ne iš kunigaikščių ar karalių gadybės, bet paskutiniojo amžiaus ketvirčio, kur ir lietuvius ir eilę kitų Europos tautų lydėjo dideli sukretimai ir nemažesnės nelaimės.

Bet A. Kuciūno pastatyte, padedant rež. P. Maželiui ir kitiems meno vadovams, "Dana" nustojo libreto stipriais brūkšniais akcentuoto tautinio dažo, smarkiai buvo apkarpyta operos romantika ir pati operos

REPORTAŽAS IS CHICAGOS

problema padaryta tarptautinė — karo poveikyje įvykęs žmonių sukretimas ir to viso padariniai. Pagrindinis dėmesys muzikai, nebeatsižvelgiant, kad kai kurie libreto sprendimai pasidaro keisti ir netikroviški.

Komp. Stanaitis įsimyli gyvenašlę dainininkę Daumantiene, o šalia vyksta stovyklos gyvenimas, kur ir niūrioje bei netikroje aplinkoje žmonės išsigalvoja visokių linksmybių ir gyvena savąjį gyvenimą, net

džiausmo šventėje atliekant ir baletą su auksiniais parukais. Stanaičio arijos kartais nukrypsta į Antakalnio pušynus, ir iš vieno kito žodžio pajunti, kad tai esama lietuvių. Bet vieną dieną tą įsimaginusių stovyklos gyvenimą sudrumčia iš kažkur atsiradęs Nežinomas — Daumantas. Kažkaip staiga viskas virsta aukštyn kojomis: rodos, turi griūti jau spėjusi susidaryti rutina, nes Nežinomojo dovana "ne deimantas žeris, tik žemės sauja, gyva krauju kovos draugų..." Ir įvyksta to-

PENKERI METAI KAIP DR. ANTANAS TRIMAKAS MIRĖ

Ketvirtasis Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas, Lietuvos Laisvės Komiteto sekretorius, Pavergtųjų Europos Tautų Seimo Lietuvos delegacijos narys ir tos organizacijos politinės komisijos pirmininkas, Vidurinė Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos vykdomojo komiteto vicepirmininkas, Baltic Revue, La Revue Baltique ir Revista Baltica žurnalų redakcijos narys, Seton Hall Universiteto (Newark, New Jersey) profesorius, Lietuvių Katalikų Mokslų Akademijos narys, Lietuvos ūkininkų Sąjungos atstovas Vliuke, Vytauto korporacijos narys, Lillio Universiteto filosofijos daktaras, suskilusio Vliuko apjungėjas Antanas Trimakas staiga mirė nuo pakartotinio širdies smūgio 1964 vasario 27 savo namuose Kosciuškos g. nr. 195.

Čion mano suminėti titulai ir pareigos nebuvo popierinės, nominalinės, bet patikėtos jam dėl jo protinių sugebėjimų ir dvasinių savybių ir iškovotos neatlaidžiais darbais ir nuolat gaivinamos kūrybine valia ir dinamika. Bus dar labiau nuostabu, jei mes išsamoninsime, kad Antanas Trimakas per šimtą dešimtmetį buvo laisvės kovų vėliavnešys ne tik mūsų lietuvių, bet ir visų Europos pavergtųjų tautų.

Titulų ir pareigų, kuriuos velionis buvo turėjęs ar ejęs praeityje, neminėsiu. Jis ir patsai nemėgdavo jų minėti, nes jis ir nemėgdavo jų minėti, nes jis dabartyje gyveno ir dirbo ateičiai.

Kovo I, sekmadienį, vakare kuklijoje St. Aromiskio laidojimo koplyčioje įvyko paskutinis velionies pagerbimas. Jisai buvo šauniai iškilmingas. Žmonių prisirinko tiek daug, kad kiti, negalėdami patekti į koplyčią, turėjo išsiskirstyti. Pagerbimui vadovavo St. Lušys. Viso pasakytą 17 atsisveikinimo kalbų. Kopylčion buvo sunešta daug gėlių, paaukota daug mišų.

Kovo I, sekmadienį, vakare kuklijoje St. Aromiskio laidojimo koplyčioje įvyko paskutinis velionies pagerbimas. Jisai buvo šauniai iškilmingas. Žmonių prisirinko tiek daug, kad kiti, negalėdami patekti į koplyčią, turėjo išsiskirstyti. Pagerbimui vadovavo St. Lušys. Viso pasakytą 17 atsisveikinimo kalbų. Kopylčion buvo sunešta daug gėlių, paaukota daug mišų.

Kovo 2, pirmadienį, po gedulingų mišių velionies palaikai buvo nulydėti į šv. Karolio kapus ir ten palaidoti... Nuo tos dienos praslinko jau penkeri metai... Velionis nebuvo užmirštas. Ir š.m. gegužės 18 kuklijoje Apreiškimo parapijos salėje įvyko penkerių metų Antano Trimako mirties paminėjimas. Jį organizavo J. Giedraitis, A. Vedeckas ir A. Skėrys. Pastarasis minėjimą pravedė.

Prel. J. Balkūno paskaita
Minėjimo branduolį sudarė prel. J. Balkūno kalba — paskaita. Kalbėtojas savo masistiniu balsu, homiletiška tarena sugebėjo atkurti velionies Antano Trimako gyvą paveikslą. Jam pavyko paliesti svarbiausias velionies savybes, apžvelgti stambiais bruožais velionį kaip žmogų, jo mokslinio sklaidą. Platėliau buvo kalbėta apie jį kaip politiką, kaip diplomata, kaip kultūrininką. Ilgiausiai buvo kalbėta apie velionies reiškinį išlaisvinimo akcijoje ir ypač jo nuveiktus darbus Vliuke ir jo reikšmę Lietuvos visuomenėi.

Vienas iš didžiųjų jo patrauklios taktikos laimėjimų buvo suskilusio Vliuko susikonsolidavimas, t.y. gražinimas į jį Lietuvių Fronto, Krikščionių Darbininkų, Sąjungos, Tautininkų Sąjungos ir Laisvės Kovotojų. Tuo pat laiku į Vliuko veiklą buvo įjungti ir keli kiti visuomeniški sąjūdžiai. Reforma buvo padaryta laiku ir tinkamai, nes reformuotas Vliukas veikia sėkmingai. Prel. Balkūnas savo kalbos pabaigoje kvietė visus lietuvius įstoti į Vliuko rėmėjus ir dėti kasmet po plytą į tautos laisvinimo rūmus.

Kitų prisiminimai
Gener. konsulas A. Simutis irgi išskėlė vertingus velionies darbus laisvinimo kovoje ir kvietė vykdyti jo testamentą. Dr. J. K. Valiūnas, Vliuko pirmininkas, išskėlė velionies veiklos reikšmę lietuvių tautai ir jos vedamai išlaisvinimo kovai, apgailestavo, kad mūsų spauda

kia tragedija, kad Daumantiene, atpažinusi savo tikrąjį vyrą ir supratusi, kokią didelę misiją jis atliko kovojančiai tautai pasilikęs kovos lauke, pasijunta nusikaltusi ir nusižudė.

Maždaug toks keliais brūkšniais "Danos" siužetas. Šalia Daumantiene, Stanaičio, Nežinomojo — Daumanto dar dalyvauja Daumantiene kambario draugė Rimantė ir A. Pakalnis, buv. karininkas, o šalia jų ir 70 žmonių choras — vienas iš svarbiausių naujosios operos vokalinų ir sceninių papuošalų.

Kas žavų "Danoje"? Tai graži, į tą įvyksiančią skaudžią ir netikėtą dramą atvedanti muzika. Yra tikrai puikių arijų, duetų ir choro dainų. Spektaklio pažiba St. Baras, D. Stanaitytė. Taip pat J. Vaznelis, kuriam spektaklio pabaigoje publikos širdyse susikaupia didžiausios simpatijos kaip veikėjui, išlaikiusiam ištikimybę ir tautai ir žmonai, R. Mastienė ir Alg. Brazis.

Spektaklio pabaiga jau nebe "ciurlionietiško" ar "dainavietiško" pobūdžio, kur skambėtų liaudies dainos, skudučiai ir t.t. Alpių kalnų papėdėje, viršukalnėse sniegu baltuojant ir dangaus skliautams sutemus,

nekelia viešumon jo darbų, leidžia jiems prisidengti užmaršos dulkėmis. Jis išskėlė svarbą turėti savo tautinius kapus, kurie galėtų priglausti mirusius lietuvius, kur galima būtų pastatyti vieną didingą tautinį paminklą. Ilgainiui tokia vieta gali tapti mažu lietuvių panteonu.

Velionį trumpais, bet šiltais sakiniais prisiminė J. Pajaujis, neseniai persikėlęs iš Washingtono, D.C. Papasakojo, kaip Antanas Trimakas, remdamasis Vliuko įgaliojimais, gavo prancūzų okupacinės zonos valdžios pripažinimą ir tapo Lietuvos generaliniu konsulu su būstine Tuebingene.

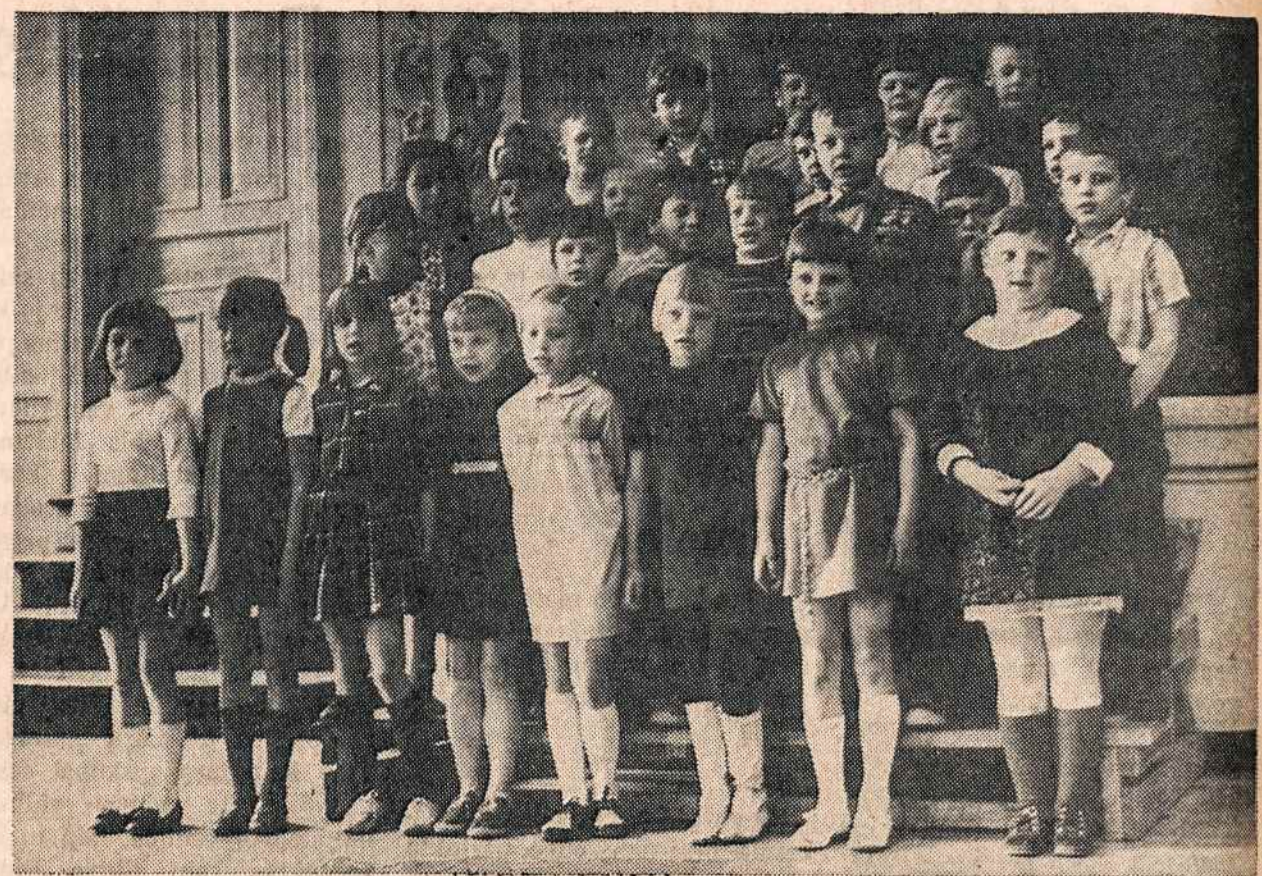
J. Pažemėnas prisiminė, kaip velionies pastangomis buvo gauta iš prancūzų karinės administracijos penkeri namai Pfullingene (prie Reutlingeno), ir juose apsigyveno Vliuko nariai su šeimomis. Ten pat buvo įkurtos ir Vliuko įvairios įstaigos.

Tenai Vliukas išbuvo iki išsikėlimo į JAV. Daug gardaus juoko teko išgirsti, kuomet J.P. atskleidė, kad vietiniai vokiečiai pradėjo vadinti Pfullingena — Vlikingenu.

Minėjimą baigiant
Užbaigai J. Bulevičius nuotai-kingai padėkdamas keletą Maironio, Brazdžionio, Mačernio rinktinių eilėraščių.

Minėjime dalyvavo apie septyniadešimt rinktinių asmenų. Visi apgalėjo, kad minėjime nebuvo velionies našlės J. Trimakienės. Bet ji negalėjo atvykti dėl neseniai įvykusio susižeidimo.

Minėjimas buvo baigtas tautos himnu.

Maironio mokyklos I ir II skyriaus mokiniai dainuoja "Pas močiutę augau".

Nuotr. P. Bivainio

iš vieno iš geriausių laisvajame pasaulyje lietuvių masinio choro krūtinų išsiveržia paskutinė giesmė nusižudiusiai Daumantienei ir visoms sukretosios epochos aukoms:

Tėve mūsų, Tėve gailestin-gas,
Atleiski savo klystantiems-vaikam —
Tešviečia tavo veidas rūpe-tingas
Visom dienom, visiem laikam!

Giesmei išsiliejant į vis galingesnį fortissimo ir uždangai pamažu leidžiantis, publika tiesiog nustoja kvapo, kažkas gniaužia širdį, ne vieno skruostais nurieda ašaros... ir ne dienos, bet mėnesiams ir metams pasilieka gyvas "Danos" prisiminimas.

Užbaigai šio reportažo kartojū lietuvių jėzuitų vienuolyno viršininko Chicagoje kun. J. Kubiliaus, su kuriuo drauge žiūrėjome paskutinį "Danos" spektaklį, žodžius: "Ši opera išliks".

VI. Rmjs

MEMMINGEN, V. Vokietija

Motinos dienos minėjimas

Šiais švietimo ir šeimos metais Motinos dieną paminėjo Vargo Mokyklos mokinės. Programą parengė mok. Žibutė Povilavičiūtė — Pagels, kuri pradėjo mokytojai vos prieš 7 mėn. Buv. mokyt. Vyt. Bernotas papuošė meniškai sceną, išryškindamas pirmą Vargo Mokyklą: motulę prie ratelio.

Programos vedėjai Kristinai Radzevičiūtei atidarius minėjimą, apylinkės pirmininkas pristatė ypatingą svečią iš Toronto, tėv. Placidą Barių, O.F.M. Jo šildabrinio jubiliejaus proga buvo sugiedota "Ilgiausių metų". Svečias buvo kai kam pažįstamas iš Miuncheno laikų, 1945-47. Tėv. Placidus padėjo ir pasveikino susirinkusius.

Apie Motiną, Lietuvę Motiną, Memmingeno Lietuvę Motiną ir apie jos dabartinius uždavinius išlaikyti šeimoje lietuvių, pradėti ir tęsti vargo mokytojos pareigas, trumpai kalbėjo tėv. dr. Klemensas Žalalis.

Programoj penketukas padainavo "Saulėlė tekėjo", "Blynai", "Plaukė žaselė" ir padėkdamas "Pas motinėle". Fl. Butkutė paskaitė apie motiną iš Eglutės. Il. Vernerytė padėkdamas "Vainikas Mamytei". Br. Dasytė — "Mamytės padėjėja", Kr. Radzevičiūtė — "Našlaitės gegužis".

Jaunųjų šokių grupė pasirodė pirmą kartą. Mokytojai palaidint pianinu, pašoko "Kalvelėlis" ir "Noriu miego, saldaus miego". Gi tautinių šokių grupė pašoko "Sadutė".

Programos pabaigoje rengėjos išdalino gėlių puokštes kiekvienai esančiai salėje motinai, o sergančioms buvo nuvestos ir namus.

—T. Kl.

PAVERGTŪJŲ EUROPOS TAUTŲ ATSTOVAI EUROPOJE

Pavergtųjų Tautų Seimo delegacija, kurią sudaro Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos (V. Sidzikauskas), Rumunijos ir Vengrijos atstovai, nuo gegužės pradžios lankosi Europos sostinėse. Gegužės 6-7 delegaciją priėmė britanijos ministras pirmininkas Alec Douglas Home, parlamento nariai: A. Fitch, E. Griffiths, T. Beamish, P. Kirk, J. Amery, S. W. Digby, Lordai S. Oswald ir Gladwyn, taip pat užsienių reikalų ministerijos Rytų Europos departamento direktoriaus pavad. Sidney John Guy Cambridge. Vizitai buvo vaisingi ir instruktiviški.

Šalia Pavergtųjų Seimo vizitų lietuvių jėzuitų vienuolyno viršininko Chicagoje kun. J. Kubiliaus, su kuriuo drauge žiūrėjome paskutinį "Danos" spektaklį, žodžius: "Ši opera išliks".

Užbaigai šio reportažo kartojū lietuvių jėzuitų vienuolyno viršininko Chicagoje kun. J. Kubiliaus, su kuriuo drauge žiūrėjome paskutinį "Danos" spektaklį, žodžius: "Ši opera išliks".

Gegužės 8 Pavergtųjų Seimo delegacijos garbei Bonnoje ministras Wendelin surengė priėmimą, kuriame gausiai atsilankė Bundestago atstovai, tarp jų ir Bundestago užsienių reikalų komisijos pirmininkas dr.

(nukelta į 5 psl.)

Muzikos žinios

Amerikos lietuvių spaudoje "Muzikos žinios" retai kada pastebimos. Jos pasirodo reguliariai bei didelio triukšmo, reklamos, nuveikdamos gražų kultūrinį darbą. Žurnalą leidžia ALRK Vargonininkų bei kitų Lietuvių Muzikų Sąjunga. Žurnalą redaguoja ir drauge administruoja pats tos Vargonininkų Sąjungos pirmininkas Vincas Mamaitis. Taip Muzikos žinių redakcijos, administracijos ir S-gos centro valdybos adresas yra 209 Clark Place, Elizabeth, N.J. 07206. Tel. (201) 351-9057.

Žurnalas išeina keturis kartus per metus. Jo prenumerata 3 dol. Be žurnalo dar leidžiamas lietuvių muzikų vardynas, — tai savotiška muzikų enciklopedija, kur aprašomi visi muzikai ir jų veika.

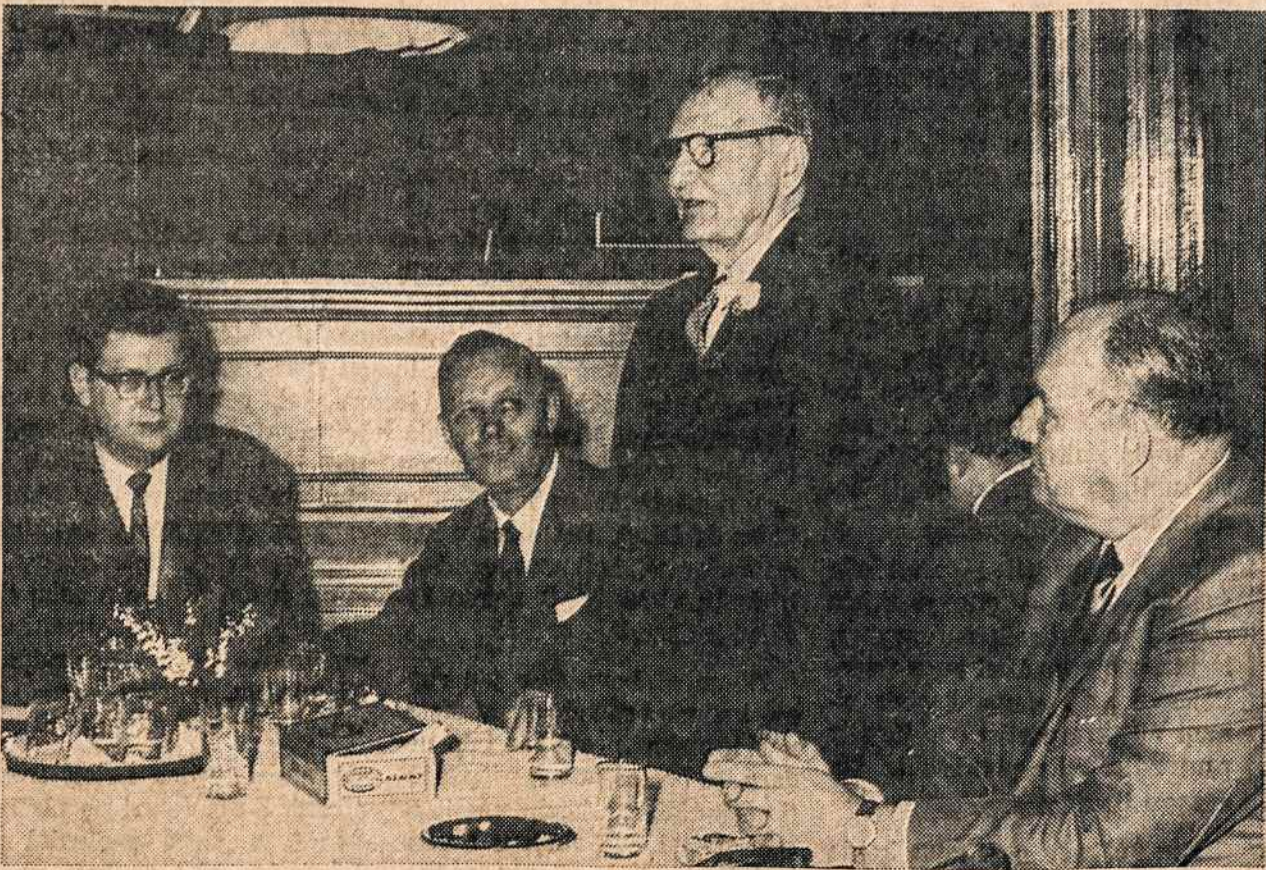
Neseniai pasirodė š.m. "Muzikos žinių" sausio — balandžio numeris. Šitame numeryje prisimenama Operetės choro 50 metų sukaktis. J. Stankūnas tęsia savo straipsnį apie vargonus. Aprašomi mirusieji muzikai: Jonas Brundza, Juozas Strolia ir Motiejus Budriūnas. Juozas Bertulis rašo — Zodis muzikoje ir muzika žodyje, J. Zilevičius rašo iš Lietuvių Muzikologijos archyvo. Chicago muzikos kronika, muzikinė kronika kitur.

Numeris turi 20 puslapių ir viršelius. Ilustruotas, spausdinamas pranciškonų spaustuveje Brooklyne.

Bažnyčia...

(atkelta iš 3 psl.)

Vatikano II susirinkimas sako, kad "turimos žinios, patyrimas ir prestižas pasauliečiams leidžia, o kartais net uždeda pareigą pareikšti savo nuomonę apie dalykus, liečiančius Bažnyčios gerovę", ir kartu reikalauja įsteigti tam tiksni naujus organus Bažnyčioje, — tai dėl to, kad anksčiau kunigaikščių turėtos žinios ir prestižas dabar yra perėję į plačias mases.

Prano Narvydo parašytos knygos "Gimtines takais" pristatymas, įvykęs gegužės 10 Winter Garden restorane. Iš k. į d. dr. A. Budreckis — ALTS-gos I-jo skyriaus ir rengimo komiteto pirm., V. Gruzdyš iš Philadelphia, Pranas Narvydas ir V. Abraitis, pasakęs pagrindinę kalbą. Nuotr. L. Tamošaičio

Bičilystė

Nuotr. V. Maželis

A + A

KĘSTUČIUI KUDŽMAI

mirus, poniai Kudžmienei, sūnams ir giminėms gilaus liūdesio valandoje reiškia gilią užuojautą

Algis Vedeckas
Vytautas Vebeliūnas su žmona
ir Škerių šeima

A + A

KĘSTUČIUI KUDŽMAI

mirus
žmoną Reginą, vaikučius giliai užjaučiame
ir kartu liūdime

NIJOLĖ ir EUGENIJUS UŽPURVIAI

A + A

KĘSTUČIUI KUDŽMAI

mirus
žmoną Reginą, šeimą ir Dr. V. Ingelevičiaus šeimą
giliai užjaučia

S. ir J. MAKASKIAI

A + A

KĘSTUČIUI KUDŽMAI

staiga mirus,
jo žmoną Reginą ir sūnus giliai užjaučia

GEDIMINAS ir DANUTĖ
SURDENAI

A + A

ANTANUI BENDORIUI

mirus, skausmo ir liūdesio valandoje jo žmonai, dukroms
ir sūnui nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

A. RYLIŠKIS

Liūdėdami dėl mūsų brangaus draugo ir nenuilstamo
kultūrininko bei visuomenininko

A + A

ANTANO BENDORIAUS

mirties, jo žmonai, dukterims, sūnui ir kitiems arti-
mesiams reiškiamė mūsų gilią užuojautą.

H. ir A. Gražiūnai, S. ir A. Škeriai, J. Zaliaduonis

Mylimai motinai

A + A

URŠULEI GERVINIENEI

mirus, jos dukrą Stasę Ofrossimovienę su vyru ir visus
artimuosius užjaučiame

E. ir J. Andriušiai, E. ir L. Kačinskai,
L. Puodžiūnienė, B. ir N. Tautvilai,
R. ir V. Viliamai, J. ir A. Vaičiūliai

A + A

IRENAI STANKŪNIENEI MAŠIOTIENEI

mirus, sūnų Joną Stankūną su žmona, sesutę Janiną,
brolius Vlādą ir Vitą su žmona nuoširdžiai užjaučia

VITALIJUS ir MARY GRUDZINSKAI

A + A

IRENAI MAŠIOTIENEI-STANKŪNIENEI

mirus, Donatą Mašiotą ir gimines gilaus liūdesio valan-
doje užjaučia

ŠKERIŲ ŠEIMA

Tėv. Antanas Jurgelaitis, O.P., švenčia
25 metų kunigystės sukaktį

Lietuvių šv. Petro parapija So. Bostone yra davusi visą eilę pašaukimų į dvasininkų luomą. Tuos pašaukimus čia sėkmingai ugdė kun. Kazimieras Urbanavičius, poetas, Kunigas Pranciškus Strakauskas, uoliai veikęs su jaunimu, kun. Pranciškus Virmauskis ir kun. Kazimieras Jenkus. Buvo tokių lietuviškų šeimų, iš kurių du trys išėjo į kunigus ar įstojo į vienuolyną.

Tokia buvo ir Jurgelaičių šeima. Dvi dukros yra Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolynė. Sesuo M. Baptista šiuo metu eina slaugės pareigas V. la Maria Elmhurst, Pa. Sesuo M. Paulina yra mokytoja šv. Petro parapijoje Bostone. Sūnus Antanas yra vienuolis dominikonas, dominikonų kolegijoje Providence, R. I., dėsto svetimas kalbas, yra svetimų kalbų dekanas.

Šių vienuolių motina Ona dar tebėra gyva, gyvena So. Bostone. Kilusi ji iš Vilkaviškio. Tėvas Vincas, miręs 1953, buvo kilęs iš Pilviškių.

Antanas Jurgelaitis, baigęs viešąją mokyklą, lankė Boston Latin aukštesniąją mokyklą, kurią baigė 1935. Įstojęs į dominikonų kolegiją Providence, mokėsi iki 1937. Tais metais įstojo į dominikonų vie-

nuolyną Springfield, Kentucky. Teologiją studijavo šv. Tomo kolegijoje River Forest, Ill., 1938-40. Trečius filosofijos kurso metus tęsė šv. Juozapo vienuolynė Somerset, Ohio. Teologiją dar trejus metus studijavo Pontifikaliniam Teologijos Fakultete Washington, D. C. Į kunigus išventintas 1944 birželio 7 dominikonų koplyčioje Washington. Toliau vėl tęsė teologijos studijas. Dominikonų ordino vyresnysis jį išsiuntė į Limos miestą, Peru vabėje, kur nuo 1945 iki 1948 tęsė studijas ir gavo daktaro laipsnį.

Filosofiją dar studijavo San Marcos universitete Limoje, Santo Domingo universitete Dominikonų Respublikoje, apke- liavo pietų Ameriką.

Į Ameriką sugrįžo 1949 ir buvo paskirtas ispanų kalbos mokytoju. Providence kolegijoje. Dar buvo moksleivių namų rektoriumi, disciplinos komiteto pirmininku ir fakulteto senato nariu. Jis parengė ispanų kalbos programą, kuri buvo duodama per televiziją. Televizijoje tvarkė ir Lietuvos nepriklausomybės minėjimą.

Vasaros metu rekolekcijas lietuvių ir anglų kalba veda lietuvių seselių vienuolijom, 1956 buvo kapelionas studentų ekskursijai, kuri lankė Euro- pą.

Sv. Jono universitetas jį apdovanojo Our Lady of Guadalupe medaliu už jo nuopelnus, siekiant geresnių santykių tarp abiejų Amerikų.

Jis visada patarnauja šv. Kazimiero parapijai Providence. Nuo pat mažens yra Lietuvos vytiš. Dabar yra trečio laipsnio vyčių narys.

Birželio 1 d. 10:30 šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Providence jis atlikys sukaktuvines mišias. Po mišių lietuvių jam rengia pagerbimą parapijos salėje. Kitą sekmadienį, birželio 8, jis laikys mišias savo tėviškėje — So. Bostono lietuvių šv. Petro bažnyčioje. Mišios bus 11:30 v. Pamokslą pasakys dominikonas Tėvas Žvirblis.

Tėv. A. Jurgelaitis, O.P.

Jonas A. Stoškus

ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS

Sv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte, Maine, abiturientų išleistuvės įvyks birželio 1. Garbės svečiais bus Lietuvos generalinis konsulas New Yorke A. Simutis ir prel. Pranciškus Juras. Jis laikys pamaldas ir pasakys pamokslą, o konsulas įteiks gimnazijos baigimo diplomus. Pabaigos bus mokinių choro koncertas ir vaišės.

Siemet šv. Antano gimnazija išleidžia dešimtą abiturientų laidą — 18 jaunuolių iš visos Amerikos bei Kanados. Visi jie priimti į kolegijas bei universitetus. Šv. Antano gimnazi-

ja gyvuoja 13 metų ir ją baigusių yra 130 jaunuolių.

Išleisdamiesi abiturientus, kiti mokiniai dar pasilik vieną savaitę. Mokslo metai baigsis birželio 6.

Į abiturientų išleistuvių iškilmę kviečiami visi lietuvių. Ji prasidės pamaldomis 10 v. ryto.

Bridgeport, Conn.

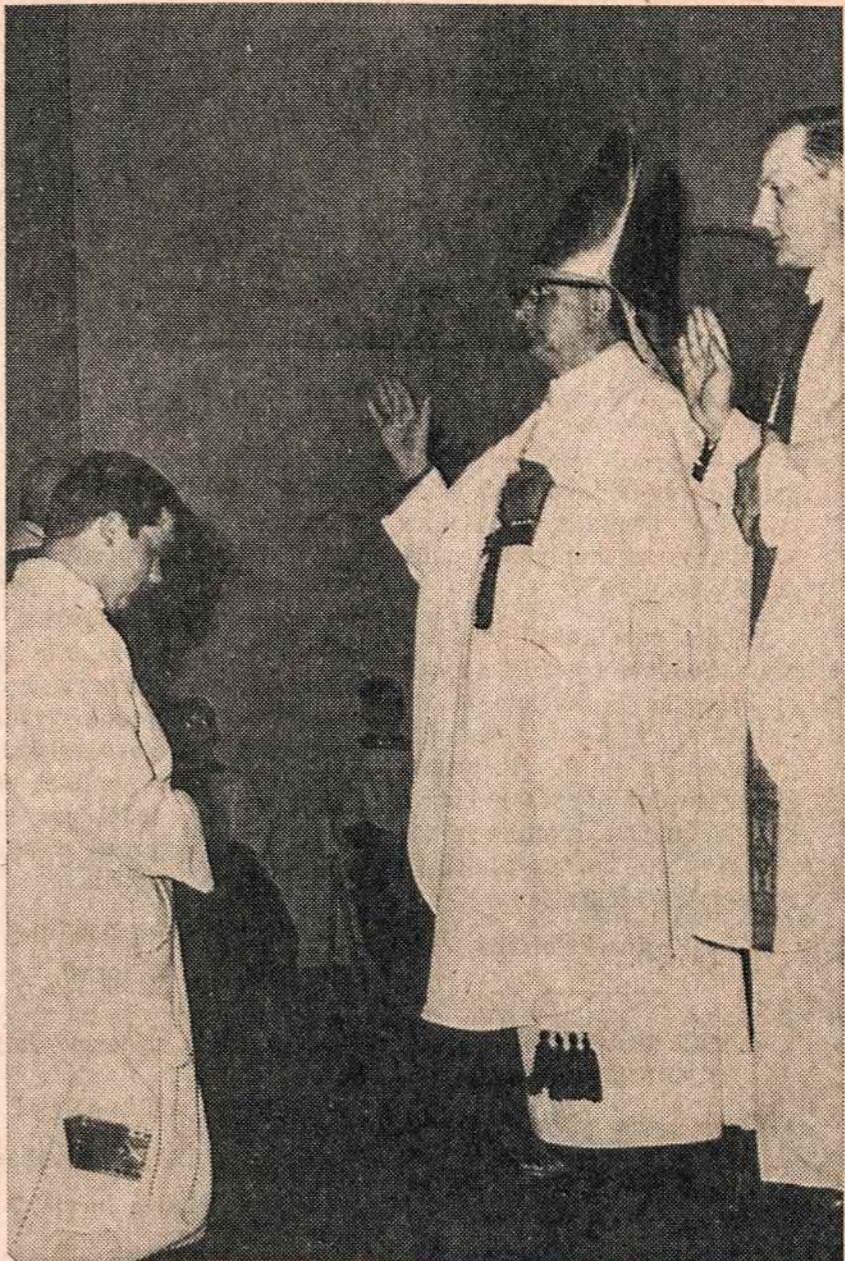
Gegužės 9 šv. Jurgio bažnyčioje priėmė sutvirtinimo sakramentą 120 vaikučių ir mergaičių.

Bažnyčioje įrengtas oro vėsinimas, atsiėjęs 13 tūkstančių dolerių.

Bridgeporto vyskupas Walter W. Curtis susirūpino bažnytiniais chorais, kurie, vykdant naują liturgiją, dabar yra suirę. Vyskupo įgaliojimu išrinktas komitetas, kad viską pertvarkytų. Į komitetą įeina kun. F. J. Medynski, kun. Pierre A. Botton ir trys vargonininkai.

Chorų ir vargonininkų susirinkimas įvyks birželio 7, šeštadienį, 8 val. vak., Norwalk Central Catholic High School, West Rocks Rd., Norwalk, Conn. Vyskupas pageidauja vyrų ir moterų keturių balsų chorų. Muzika — klasinė ir dartinė liturginė.

Mirė Ignas Strutinskas, daug metų darbavęs šv. Jurgio parapijai, ir Kotryna Jakūtis, sena parapietė ir ilgametė Darbininko bei kitų lietuviškų laikraščių rėmėja. O.

Vysk. V. Brizgys išventina į kunigus Antaną Saulaitį, S.J. šv. Juozapo bažnyčioje Waterbury, Conn., gegužės 17 d. Dešinėje Jezuizų provincijolas Tėv. Kęstutis Kijauskas. Nuotr. P. Ažuolo

BALTIMORE, MD.

Prie lietuvių namų paprastai yra darželiai, kuriuos moterys gražiai prižiūri. Tad nenuostabu, kad praeiviai sustoja ir pasigėri žydinčiom gėlėm. Lietuvių darželiai, daržai geriau prižiūrimi nei kitų. Savo kiemuose mėgsta žmonės pasėdėti, pailsėti po dienos darbų.

Suaugusių klubas savo gegužinę turėjo gegužės 18 State Parke, Baltimorės priemiestyje. Vaikam buvo daug žaidimų, o vyresnieji pailsėjo prie stalų.

Lietuviškos radijo valandėlės vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas šiemet savo metinį pikniką rengia ne birželio mėnesį, bet rugsėjo mėnesį.

Bronius Gudelauskas, pirmos kartos lietuvis, sulaukęs gražios senatvės, po ilgos ligos mirė šv. Agnietės ligoninėje gegužės 11. Velionis buvo susipratęs lietuvis, dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Gedulingos mišios už jo sielą aukotos šv. Alfonso bažnyčioje gegužės 14. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdę giminaičiai Jurgis Bucevičius ir jo šeima, Jonas Čučulis ir šeima, Darata Adomaitienė ir nuliūdęs brolis Stasys.

Lietuvių postas 154 ir jų pagelbininkės turėjo svarbų susirinkimą. Buvo išrinkti kandidatai, iš kurių vėliau bus renkama valdyba kitiems metams. Kitas susirinkimas bus birželio mėnesį.

Šv. Kazimiero seserų rėmėjų skyrius gegužės 25 surengė ekskursiją į Midland Maryland, kur aplankė kleb. kun. J. Antoszewski, buvusį šv. Alfonso vikarą. Važiavo autobusais tuoj po 8:30 v. mišių. Kunigas gražiai priėmė svečius. Praleidę dieną, vakare grįžo į Baltimorę.

HARTFORD, CONN.

Bus įdomi pirmoji gegužinė

Birželio 1, sekmadienį, L. A. P. klubas rengia įdomią gegužinę, kuri įvyks Lietuvių Daržė, Lighthouse Grove Park, East Hartford, Conn. Gegužinės pradžia 12 val. dieną. Tęsis iki 9 val. vak.

Gros Johnny Menko orkestras, tad bus galima smagiai pasotkti. Klubo šeimininkės svečius vaišins lietuviškais valgiais. Blogam orui esant, gegužinė tuo pačiu laiku vyks klubo patalpose, 227 Lawrence St., Hartford, Conn.

J. Bernotas

Šv. Alfonso parapijos C.Y.O. savo vakarą surengė gegužės 25 šv. Alfonso mokyklos salėje. Į vakarą buvo pakviesti šv. Alfonso mokyklos graduantai, kad ir jie įstotų į jų organizaciją.

Egzaminam rengiasi šv. Alfonso mokykla. Mokslo metai baigiami birželio 15. Specialią užbaigimo programą rengia mokytojos — seserys kazimierietės.

Kristaus Kūno šventė iškilmingai bus švenčiama birželio 8, sekmadienį, per 8:30 mišias. Didysis choras giedos kun. L. Budreko mišias. Mišias aukos prel. L. Mendelis. Procesi- joje dalyvūs ir mokyklos vaikai. Visi parapiečiai kviečiami dalyvauti.

Feliksas Rutkus, ankstesnės kartos lietuvis, staiga mirė gegužės 16. Kol išėjo į pensiją, dirbo siuvykloje. Jis buvo pirmojo karo veteranas ir vienas iš pirmųjų, kurie suorganizavo lietuvių postą 154. Buvo posto ištikimas narys. Buvo susipratęs lietuvis, dalyvavo įvairiose organizacijose. Gedulingos mišios už jo sielą aukotos šv. Alfonso bažnyčioje gegužės 21. Palaidotas tautinėse kapinėse. Liko nuliūdę podukra Stella Kazinskas, posūnis Jonas Jasilaitis ir anukė Valerija.

Jonas Budelis, ankstesnės kartos lietuvis, mirė birželio 19 savo namuose Wickes Ave., Morell Park, Baltimorės priemiestyje. Jau kelinti metai, kaip buvo išėjęs į pensiją ir sirguliuo. Dirbo laivyno akademijos siuvykloje. Velionis buvo ištikimas šv. Alfonso parapijos narys, šv. Vardo draugijos narys, buvo Baltimorės susivienijimo išdalininkas, susipratęs lietuvis, kuris mylėjo savo kalbą ir bažnyčią. Gedulingos mišios su trim kunigais buvo šv. Alfonso bažnyčioje gegužės 21. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdę dukros Magdalena ir Adelė, nuliūdę sūnūs Juozas, Leonardas, Edvardas ir eilė anūku.

Karaliaus Mindaugo šeštadieninė mokykla baigia dvidešimtuosius mokslo metus. Užbaigimo aktas bus birželio 8 d. 3 v. popiet šv. Alfonso mokyklos salėje. Į užbaigimą atsilankys poetas Jonas Aistis. Visi kviečiami dalyvauti šiose iškilmėse.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— Apie kun. Alfonsą Sušinską rengiamai monografijai savo prisiminimus parašė kun. dr. Juozas Prunskis, Pranas Alšėnas, Vytautas Svilas, dr. Vytautas Majauskas. Fotografijų atsiuntė Alfonsas Ilekis, A. Paškonis, dr. V. Majauskas, A. Sušinskas, P. Narutis. Redaktorius visiem didžiai dėkingas ir laukia daugiau atsiliepimų iš kun. Sušinsko draugų ir jo buvusių daugelio mokinių. Sušinsko knyga "Sviesos ir šešėliai" jau suredaguota. Prie to rengiama trumpa monografija. Prašom siųsti atsiminimus, laiškus, fotografijas, ar kitokią medžiagą, kas padėtų išryškinti "Maršo jaunystei" autoriaus asmenybę. Vasarą manom viską galutinai paruošti spaudai. Savo prisiminimus ar kitokią medžiagą siųskite kun. T. Narbutui, 1922 Leo St., Dayton, Ohio 45404.

— Skulptoriaus Vytauto Raulinaičio, prieš metus tragiškai žuvusio, minėjimas įvyks birželio 1 šv. Jurgio parapijos salėje, kur bus išdėstyti jo meno kūriniai. Minėjimą rengia skautai akademikai.

— Philadelphijos ateitininkų metinė šventė įvyks birželio 29. Pamaldas laikys kun. K. Širvaitis. Pagrindinis kalbėtojas bus dr. V. Vygantas.

— Kun. Theo Palis — Teofilus Palukaitis paskirtas klebonu amerikiečių parapijon Our Lady Queen of the World, Pittsburg, Calif. Ilgesnį laiką jis dirbo St. Raymond, Menlo Park, Calif., St. John, San Lorenzo, Calif., ir St. Leo, Oakland, Calif., kur pernai buvo administratorius klebonui suširgus. Kun. T. Palio naujas adresas: 255 Alves Lane, Pittsburg, Calif. 94565.

— IV-sios Dainų šventės repertuaro dalis — muz. Br. Budriūno kantata Lietuvos Sviesos Keliu yra jau paruošta išsiuntinėti. Muzikinė Komisija prašo JAV ir Kanados lietuvių choras registruotis ir kartu pranešti kiek vienietų tos kantatos reikia atsiųsti. Adresas: Muzikas Petras Armonas, 4538 So. Hermitage Ave., Chicago, Ill. 60609.

— Lietuvių žurnalistų Sąjungos centro valdybos posėdyje pritarė pirm. V. Alanto pasiūlymui ir nutarta dar prieš pradedant atostogų sezoną išleisti "Pranešėją" nr. 2, padidinant puslapių skaičių nuo 8 iki 12. Pirmininkui pasiūlius, nutarta organizacijos ribose šiuos metus pavadinti Vaižganto metais, nes šiais metais sueina 100 m. nuo Juozo Tumo-Vaižganto, vieno iš L. žurn. Sąjungos steigėjų ir garbės narių, gimimo.

— Prof. dr. Jokūbas Stukas, buvęs Seton Hall Universiteto So. Orange, N. J., Tarptautinės Prekybos Instituto direktorium 3 metus, pakeltas į prekybos divizijos direktorium, ir nuo rudens semestro jam bus suteikiamas vyresniojo profesoriaus titulas. Šiuo metu jis asistuoja universiteto prekybos kolegijos dekanui naujų prekybos kolegijos rūmų pastatyme. Naujieji rūmai kainuosią pusantro milijono dolerių ir statyba bus pradėta šiais metais.

— Visos Kanados lietuvių jaunimo stovykla ruošiamą rugpiūčio viduryje Winnipege, Man., Kanadoje. Amžius — neribotas, atlyginimas — žemiausias, tikslas — duoti progos vakarų ir rytų Kanados lietuviškam jaunimui susitikti ir pabendrauti. Smulkesnių informacijų teirautis adresu: Kun. J. Bertašius, 432 Elgin Ave., Winnipeg 2, Manitoba, arba: Petras Regina, 1596 Creditor Pkwy., Port Credit, Ont.

Pradinis žodis jauniesiems skaitytojams ir kūrėjams

Ankstyva pavasarį "Darbininkas" atidengė periodinį puslapį New Yorko ir jo apylinkės jauniems, pradėjusiems pasakyti save ir kitus lietuviškai.

Iniciatyvos puslapį organizuoti ėmėsi Maironio mokyklos mokytojų taryba.

Kaip aš, lietuviškosios mokyklos mokinys ar lietuviško žodžio jaunas mylėtojas, galėčiau prisidėti savo kūryba prie šio puslapio?

Pirmiausia, mėgink lietuviškai galvoti ir aprašyti savo, kitų išpūdžius namie, mokykloje, kelionėse ar stovyklose. Iškelk tau rūpimus klausimus, kad galėtume visi pagalbėti. Jei patinka piešti, tai ypač bus mums visiems įdomu pažinti tavo interesus, pavaizduotus linijomis iš tavo aplinkos ar tavo mėgiamo pasaulio. Kitiems būtų proga parūpinti klausimų ar uždavinių savo ar kitos mokyklos draugams, ar leisti piešinyje atspėti paslėptas mintis. Jei turi įdomią fotografiją, kodėl neparodyti ir kitiems pasidžiaugti... Daug čia ko būtų prašyti ir sakyti mielėmis "Vilnelės" bendradarbiams...

Škart tik neužmiršk pagalvojęs ką nors mum atsiųst. Mėginsime patalpinti vasariniam "Vilnelės" puslapyje.

Visokią medžiagą siųskite: mokytoja Elena Ruzgienė, 87-37 78th St., Woodhaven, N. Y. 11421.

PAVASARIS

Vieną dieną, bevaikščiudama miške, radau mažą upelį. Man patiko upelio čiuurlinimas, ir sekiau jo vingiuotą taką.

Žiūriu, kad viskas žaliuoja, medžiai sprogs, gelės pradeda žydėti, bitelės renka medų, peteliškės ir paukščiai skraido. Atrodo, kad viskas atbudo iš ilgo miego. Dangus toks mėlynas, kad akis skauda bežiūrint. Pavasaris tai smagiausias metų laikas.

Angelika Menčiūnaitė, 7 sk.

VELYKOS

Velykos yra viena iš džiaugsmingiausių pavasario švenčių, kuri primena Kristaus prisikėlimą iš numirusiųjų. Kiekviena tauta turi daug papročių ir tradicijų. Lietuvoje buvo paplitęs margučiu dažymas. Juos dažydavo svogūnų lukštais, žirgėnėliais, medžių žievėmis ir išmargindavo arba išskutinėdavo, išdažydavo įvairiais raštais. Žmonės buvo pamėgę ir margučius ritinėti. Vaikučiai eidavo "vėlykauti". Žmonės jiems duodavo gražiai išmargintų margučių. Mažesnieji labai laukdavo Velykų, tikėdami, kad Velykų Bobutė jiems atneš dovanėlių.

Ramona Ašenbergaite, 7 sk.

Sokėjos prie berželio

VILNELĖ

Puslapį tvarko mokytoja E. Ruzgienė

PATARLĖS

Patarlės yra vaizdingi posakiai, kuriais liaudis išreiškia savo išmintį. Patarlėse kalbama apie žmonių santykius, iškeliant jų dorybes arba trūkumus. Jomis patariama ir pamokoma, kaip reikia gyventi. Patarlės dažnai savo reiškiamą mintį atskleidžia nepilnai, perkelta prasme, todėl jas kaip mįslės reikia suprasti ir atspėti. Štai keletas patarlių.

1. Atsarga gėdos nedaro.
2. Į ką jaunas įprasi, tą senas teberasi.
3. Ir duris uždarius laikas bėga.
4. Piktumu meilės neįgys.
5. Negirk dienos be vakaro.

Daiva Jurytė, 7 sk.

KUO MAN ĮDOMUS NEW YORKAS

New Yorkas yra didžiausias miestas visame pasaulyje. Be to, jis, turbūt, yra vienas ir įdomiausių miestų. New Yorkas yra, taip sako, ir kultūros centras, nes turi labai daug įdomių ir įvairių muziejų, teatrų ir universitetų.

Sis miestas žymus ir savo dangoraižiais ir kitais ypatingais pastatais. Prieš įvažiuojant į New Yorko uostą, kiekvienas laivas praplaukia pro visoms žinomą Laisvės Statulą. Ši statula buvo Prancūzijos dovaną, ir ji pasitinka visus atvykstančius žmones į laisvių kraštą — Ameriką.

Viduryje miesto, ko negali eidamas nepastebėti, stovi "Empire State Building". Iš šio pastato viršaus matosi visas platus, vandenų apsuptas, New Yorkas. Ir tai yra tikrai gražus vaizdas! Kaimynystėje matosi Jungtinių Tautų pastatas, kuriame kasdien svarstomi tautų svarbius reikalai. O toliau, kiek gražių elegantiškų nesuskaičiuojamų krautuvų, kurios vilioja praeivio akis.

Be to, New Yorke yra didelių parkų, kurie savo žalumu papuošia New Yorką ir pajūriną.

Visais metų laikais į New Yorką privažiuoja daug žmonių pamatyti šį mišninį miestą ir sužinoti jo įdomybes.

Ligija Birutytė, 8 sk.

ATGIJĖS ŽAISLAS

Sena žaislų krautuvė stovėjo ant kampo. Pro jos apdulkėjusį langą žiūrėdama, galėjau

nelabai aiškiai išskirti žaislų figūras. Viduryje krautuvės atsisėdęs senukas drožė žaislų figūras. Į kampa pažvelgusi, pamačiau truputį aplūžusį žaislą. Žaislas atrodė ypatingai meilus. Galva buvo palinkus, mėlynos dažytos akys, raudonos, kaip rožės, lūpos ir nosis, mažytė ir gelsva. Buvo aprenktas mėlynu švarkučiu ir raudonomis kelnaitėmis. Jis atrodė toks liūdnas, kad nuo senuko nupirkau ir nužygiavau su žaislu namo. Pastačiau savo lėlę kampe, gerai į ją išžiūrėjau, kol užmigau.

Štaiga pašokau, — žaislas pakrutėjo. Pirmiausia rankos pamažu ir sunkiai išsitiesė, tada galva palinko į vieną šoną, į kitą ir išsitiesė, kojos su triukšmu sulinko, ir akys mirkčiojo. Pradėjo šokinėti, krisdamas visur, kol galėjo laikydamasis už kedžių paeiti. Pažiūrėjo į mane ir nusišypsojo, o jo akys atrodė didelės ir skaisčiai mėlynos. Gardžiai nusijuokė ir pradėjo nerangiai bėgioti.

Žaislas paėmė mane už rankos ir parodė, kad nori žaisti. Tada mes vienas kitam metėm sviedinį. Žaislas, krypuodamas į šonus, kai kada pažiūrėdavo pro langą į saulę. Tada išbėgom į lauką. Jis nuskynė ramunių ir man davė vieną. Mes šokom darželyje. Saulė pradėjo leistis, ir žaislas nusimines skubėjo į namus. Sunkiai lipo laiptais ir griuvinėdamas vos spėjo į savo kamą. Aš atsibūdau ir greit pažvelgiau pro langą. Saulė tiesė savo paskutinius spindulius, žaislo pirštai išsitiesė ir ramunė nukrito žemėn.

Danutė Saldaitytė, 7 sk.

NEPERŠOKĖS GROIVIO, NESAKYK OPI!

Tomukas ir Petriukas buvo geri draugai. Jie gyveno netoliese ir abu mokėsi lietuviškos mokyklos trečiame skyriuje. Vieną dieną, eidamas į mokyklą, Tomukas sako Petriukui: — Mes šiandien turėsime tą sunkų rašto darbą. Ar tu daug mokesi? Vakare vakare mane mamytė klausinėjo, tai aš manau, kad esu neblogoi pasiruošęs.

— Aš visai pamiršau, bet tai nesvarbu, — atsakė Petriukas, — aš supratau viską, ką mokytoja aiškino, ir aš žinau tuos visus dalykus. Man nereikia namie mokyti!

Berniukai ėjo į savo klasę ir atsisėdo. Tuojau mokytoja išdalino rašto darbus, ir visi pradėjo atsakinėti klausimus. Po rašto darbo buvo kitos pamokos. Prieš einant namo, mokytoja sugrąžino rašto darbus. Tomukas gavo penketuką ir išėjo namo laimingas, o Petriukas nuliūdęs, gavęs trejetuką.

Sitas pavyzdys parodo, kad nereikia per anksti džiaugtis savo pasisekimu.

Rasa Milukaitė, 7 sk.

MANO DARŽELIS

Mano darželis nėra labai didelis, bet man labai gražus. Anksti pavasarį, kai sniegas ištirpsta ir oras atšyla, aš einu į savo kiemą apžiūrėti pirmųjų pavasario gėlių. Pirmosios pavasario gėlės darželyje yra krokusai, narcizai, tulpės.

Kada oras visai atšyla, mes su mama tvarkome mūsų darželį. Sėjame visokių gėlių sėklas.

Gerai, kad pradėjo lynti ir neleidžia ugniai per daug plėstis į miško pusę.

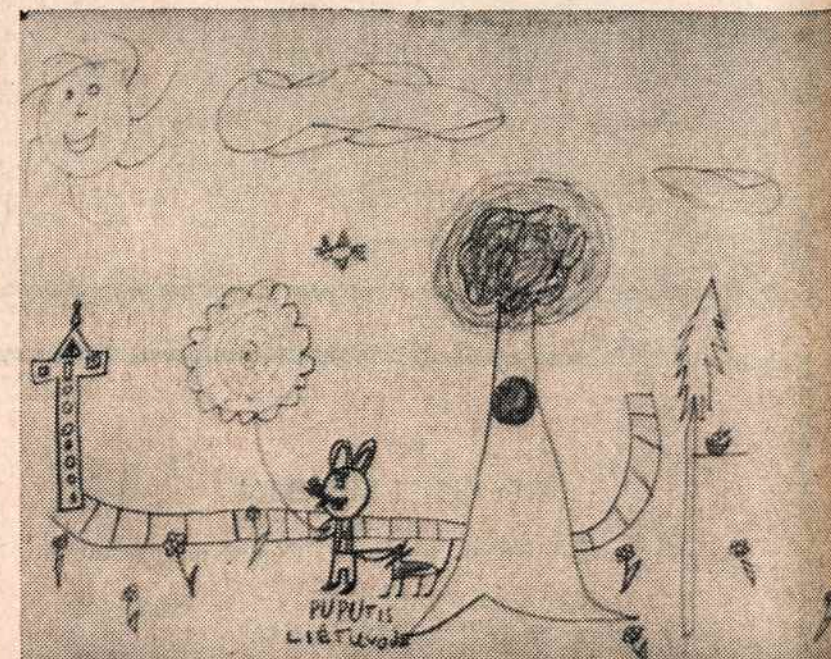
Dirbdami ir žaisdami ten praleidome net tris dienas. Kai sugrįžome vėl namo, vėl turėjome daug kasdieninių darbų ir pamokų, kuriuos tu prisimeni. O penktadienį, tik pagalvok, buvo mano gimimo diena. Iš mamos ir tėtės gavau naują gitarą! Ar nepeikė? Kai grįši namo, pamatysi.

Tave vis prisimenu ir laukiu! Vytis.

NEGIRK PRADŽIOS, GIRK PABAIGĄ

Gyvenime yra daug pavyzdžių, kur pradžia būna visai kitokia, negu pabaiga.

Vienas berniukas, vardu Simas, pradėjo lankyti mokyklą. Jis labai stengėsi ir gerai mokėsi. Simo tėvai labai džiaugėsi. Visi mokytojai ir draugai Simą laikė labai gabiu ir išmintingu mokiniu. Jo tėvai didžiuosi ir gyrėsi savo sūnumi ir tikrai manė, kad jis baigs aukš-

Puputis Lietuvoje. Rūtos Dragunevičiūtės piešinys (1 skyrius)

KAI AŠ UZAUGSIU

Kai aš baigsiu universitetą, aš norėčiau būti mokytoja. Man patinka mokyti vaikus. Jei aš galėsiu, aš norėčiau būti lietuvių kalbos mokytoja. Mokyklose moko kai kurias kalbas. Lietuva yra maža valstybė, ir jos kalba pasaulyje mažai žinoma. Man patiktų mokyti švarioje, gražioje klasėje. Aš norėčiau, kad vaikai mano klasėje klausytų manęs ir būtų tvarkingi. Mokytojų tikslas yra išmokyti vaikus, ir aš taip daryčiau.

Rita Biknevičiūtė, 7 sk.

NAMAI BE MAMOS

Namai be mamos būtų labai nuobodūs ir tušti. Kai mama yra namuose, daug šilčiau: yra kas pasako, ką daryti, atsako į visus klausimus, turėdama geras idėjas, duoda gerus patarimus. Mama savo vaikus, aš taip manau, labai visada myli ir niekad nenorėtų juos tyčia skriausti. Kiekvienas šiam pasaulyje tą žino ir jaučiasi labai saugus, kai būna prie mamos.

Kai mama yra netoli, tai gali žinoti, kad yra kažkas, kas tikrai tave myli, ir tokia artima meile, kuri viską galėtų padaryti, jei būtų reikalinga, net pati nukentėdama. Ta meilė taip brangi, ir nieks kitas jos negali pakeisti nuo gimimo dienos iki mirties.

Kas užauga be mamos, tas jaučia, kaip brangi yra mama. Be mamos esi nesaugus ir liūdnas, ir tik jauti, kad kažko trūksta, ir negali turėti pilno

tuosius mokslus ir bus geru ir naudingu žmogumi. Bet Simas, dar gimnazijos nebaigęs, nutarė, kad jam jau užtenka mokslų, ir apleido mokyklą... Per didelis tėvų pasitikėjimas savo sūnumi ir blogi draugai išvedė Simą į blogą kelią.

Tas pavyzdys rodo, kad nereikia girti pradžios, nematant galo.

Ramutė Žukaitė, 7 sk.

MANO PELYTES

Aš turiu penkias pelytes. Jos vadinasi "gerbils". Dvi yra jau didelės ir visai suaugusios. Kitos trys yra dar mažos. Didelės visą dieną miega, o naktį žaisdamos mus prižadina. Jos daug ėda, bet daugiausiai miega. Jų mėgiamausias valgys yra saulėgraužė sėklos. Jos yra labai gudrios ir moka tas sėklas išlūškinti. Patinka joms bėgioti, todėl narve yra ratas, ir jame jos bėgioja.

Kitos trys pelytės yra dar mažos ir gali beveik visur įlipti. Joms patinka žaisti ir visą dieną tai daro. Jos mažai ėda ir visada išpila sėklas iš bliūduko. Visos įsikasa į šiaudus ir miega, o išlindusios rodo daug energijos. Juokingiausias dalykas, ką jos daro, yra kada jos iššoka iš narvo.

Saulius Alilionis, 7 sk.

gyvenimo, kaip drauge su mama.

Aš labai laiminga, turėdama mamą, kuri, aš žinau, mane labai myli. Aš, tai žinodama, ją taip pat labai myliu.

Audrė Staknytė, 8 sk.

Maironio mokyklos vaikų darželis

Nuotr. R. Kisteliaus

MEMORIAL DAY SALUTE

P. D. Q TOOL AND MANUFACTURING CO. Inc.

117 Harrison Avenue ROSELAND N.J. Dial 201-228-2550

Happy and Joyous MEMORIAL DAY to all our Friends and Customers

Harborside Terminal

34 Exchange Place JERSEY CITY, N.J. Call 434-6000

GEORGE'S SEA FOOD & STEAK HOUSE

1980 FLATBUSH AVENUE Brooklyn, N. Y. ES 7-7674

ALBERT FRENCH REST

42 East 11th Street A FAMILY PLACE Call 212 GR 3-7775

FLATBUSH SURGICAL COMPANY

1260 Nostrand Avenue Brooklyn, N. Y. Call BU 2-7772

CHESTER READY MIX CO.

ROUTE 94 CHESTER, N. Y. Call 914-469-2375

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Pasaulio čempionas Petrosjanas po 12 partijų išlygino mačo padėtį su varžovu Spaskiu iki 6-6.

Moterys mačas dėl pasaulio karūnos daug sėkmingesnis čempionė Caprinašvil, ji veda santykiu 7-4.

Kereso-Mikėno partija iš visosąjunginių komandinių p-bių Rygoje, prieš Kaledas, Baltais labai išradin-gal sulosė Estijos didmeistris Keresas.

- 1 P-K4 - N-KB3
2 N-QB3 - P-Q4
3 PxF - NxF
4 KN-K2 - B-N5
5 P-KR3 - N-XN
6 NPxN - B-B4
7 R-QN - Q-Q4
8 N-N3 - B-B1
9 P-QB4 - Q-R4
10 B-N2 - P-QB3
11 B-B3 - Q-B2
12 B-Q3 - P-K4
13 0-0 - P-KB3
14 P-B4 - B-K3
15 PxF - N-Q2
16 PxF - QxN
17 PxF - B-B4+
18 K-R1 - R-N1
19 Q-K1 - B-Q3
20 QxB+ - K-Q
21 QxR+ - K-B2
22 RxP+ - KxR
23 R-N+ - N-N3
24 Q-B7+ - B-B2
25 K-N1 - R-Q1
26 P-B5 - RxB
27 PxF - Q-R7+
28 K-B2 - Q-N6+
29 K-K2 juodieji pasidavė

CHARLOTTE GOLDEN

REALTOR Convenient and Friendly Service Multiple Listings

804 West Dr. & Bay Ave. TOMS RIVER 08753 Dial 341-0770

ABE MARGOLIES LES CHAMPS

FOR THE FINEST OF CONTINENTAL CUISINE

25 East 40th Street New York City Call LE 2-6566

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO

reikalais kreipkitės į gerai pa-tyrusius mechanikus, kurie są-žiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc. 83-12 Cooper Avenue Glendale, N. Y. 11227 Tel. 894-4188

DISPLAY

All types of Painting and Spraying. Acoustical ceilings, Multi-color, etc graining, glazing and marbelizing.

You are invited to come and see one of the finest and hardest selections of Butcher Blocks that you will be proud to own in your kitchen, etc.

Bothered by Roaches Rats or Mice exterminating apts stores and factories low rates free estimates - ASTRO EXTERMINATORS

NATION-WIDE ART CENTER Open 6 Days a Week Original Oil Paintings Custom framing at discount prices

B & B REST HOME A Home Away from Home Good food & recreation facilities

D. D. Painting Co.

220 EDGEcombe AVE. CALL WA 6-5370 Commercial work, all overhead work. Inside and outside. Sidewalk-cement finish. Roofing and all work guaranteed.

PRINTING FOR CHURCHES AND CLUBS Tickets Raffles Programs Throwaways Envelopes BLACKMAN PRINTING

WE HAVE THE TRUCKS (3) for Commercial, Industrial & Factories We handle anything in the Great Metropolitan area and L.I.

CRAIG - NIWEL PHOTO STUDIO We take Pictures at Low Rates. Weddings, Parties, Showers, Family Pictures-86 W 167th Street N.Y.C. Call 588-2220

DONNELLAN'S RIVEREDGE Box 2 Moodus 5, Conn. Family vacation fun - private beach, pool, canoes, water skiing, tennis, dances, barbecue, Sunday night buffet, all sports and activities. Golf and horses nearby. Color folder. 203-873-8179

MALE - FEMALE

BOOKKEEPER Full charge. Heavy experience on Accounts Receivable. Good starting salary, excellent fringe benefits - Pleasant air-conditioned office. Brooklyn resident preferred. Call Mr. Ciacciarelli - 768-1900

HAIRSTYLISTS Steady Position Pleasant working conditions LOUIS ZAKON 6909 5th Avenue - SH 8-1793

FEMALE-MALE

Office Opening in Our New Maspeth Office

Consolidated Merchandising

- Needs - SECRETARIES BOOKKEEPERS CLERICAL PORTER Apply in Person or Call

59-50 Queens Midtown Expressway Maspeth, N.Y. 894-5150

X RAY TECHNICIAN

DOCTORS GROUP Salary Open Call 914-723-5566 Between 9 AM and 4 PM.

KEYPUNCH OPERATORS All Shifts 029/059 Min 2 years experience MERRITT BUSINESS SERVICE 221 Park Ave South N.Y.C. Call 228-3570

PLASTICS

Polyethylene Extruder Operators. Flexographic Printers Polyethylene Bag Making Operators Experience preferred, not necessary Excellent fringe benefits including pension. Steady all year work including overtime.

Apply to our Personnel Dept. 337-6191 5 Raritan Rd. Oakland, N.J. POLY PLASTIC PRODUCTS, Inc. An Equal Opportunity Employer

TYPIST - CLERK \$100 Midtown firm has fine opportunity. Diversified duties. Good fringe benefits. Call Mr. Zee - 582-2610

Secty's and Typists Full and Part Time

PRATT INSTITUTE

We have a variety of interesting positions. HS grads with electric typewriter skills preferred. Most secretary jobs require shorthand. Many benefits including unusual vacation and free tuition.

CALL PERSONNEL DEPT. 622-2200, Ext 458 For More Information

BOOKKEEPER ACCOUNTS RECEIVABLE. GOOD OPPORTUNITY. CALL 279-1227

Clerk-Typist BROOKLYN

IF YOU HAVE: Good typing skills (IBM electric) A flair for detail and figure work The desire to handle a responsible position in Personnel Records WHY COMMUTE?

WE OFFER: Modern air cond. offices Liberal fringe benefits Congenial atmosphere Cafeteria on premises For detail and appointment call Miss Howard, 768-8900

EXECUTIVE SECRETARY BROOKLYN Why Commute?

Outstanding opportunity for a career-minded individual with good skills. Handle detail for busy executive of nationally famous manufacturer. Modern air conditioned office. Many co-pd benefits include modern cafeteria on premises. For immediate interview call: Miss Howard, 768-8769

H. W. MALE

Knitters 2nd shift exp preferred. Good wages, progressive increases, overtime, incentive plan, pd holidays & vacations, group insurance plan. For interview call: Mr. Kibbe or Mr. Ryzewski 413-596-6821. Michael Paul Knitting Mills, Wilbraham Industrial Park No. Wilbraham, Mass.

PLUMBERS AND PLUMBER'S HELPERS Steady Job, Good Salary Paid Vacation, Rockland County (45 minutes from N.Y.C.) Call (914) 357-3503

EXP ELECTRIC MOTOR REPAIR MAN

Steady nice working conditions Drivers Lic Required Call OL 8-2441

Factory Help wanted \$2.50 per hr, increases of 10¢ each month up to \$3.11 per hr. Knowledge of English required. Promotion with exp, fringe benefits, pension funds. Call (914) 668-4300 or apply 1-3 PM Tues. and Wed at: I. Stern & Co., Inc. 320 Washington St. Mt. Vernon, N.Y.

CARPENTERS and CARPENTER FOREMAN Union - Steady. Work in N. Y. C. and Lower Westchester TU 6-0500

ALUMINUM FOUNDRY needs molders and helpers Apply at George L. Meade, Foundry Co., 244 South Road, Bedford, Mass.

GENERAL FACTORY HELP Steady nice working conditions Call 274-0300 ask for Lucy Rosa PROSPERITY CLEANERS 4812 25th Avenue Long Island City

GENERAL FACTORY HELP Good salary - Day shift. No exp. necessary. Steady, nice working conditions. GLOBAL STEEL PRODUCTS 95 Marcus Blvd. Deer Park, L.I. Call Mr. Genova (516) 586-3456

EXP UTENSILS ASSEMBLER & EXP HANDSAW CUTTER Steady nice working conditions JO-LYN KITCHEN CO. 1558 McDonald Ave. Brooklyn N.Y. Call 336-6060

METAL MEN - POLISHERS AND PAINTERS Experienced only. Good wages good working conditions - JEFFERSON AUTO BODY 46 Central Avenue, Orange N.J. Call 201-672-9811 ask for Tony Marino

EXP GARDENER Steady position in Roslyn area - 5 day week 8 hour day matured man preferred salary based on experience and quickness. Call 516-791-5100

MEN Expanding new corporation is looking for men to fill the following positions: MATERIAL HANDLERS 2nd and 3rd shifts. Supplies machines and operators with raw materials and work, & takes away finished goods. SERVICE OPERATOR 2nd shift, provides maintenance and cleaning of plant and grounds. PLASTICS FORMAN 2nd and 3rd shifts. Overseas operation of plastic injection and rubber molding operations. Paid holidays and vacation, shift premiums and educational assistance program. Appointments to be made through our receptionist, call (201) 722-7800. Cormedics Corp. A Subsidiary of Corning Glass Works 60 Fourth St., Somerville, N.J. - An Equal Opportunity Employer

CAN LINE LEAD MECHANIC

READY TO MOVE UP, But no room where you are? We are looking for well qualified Can Makers with extensive experience and a thorough knowledge of Body Makers, Sprayers, Double Seamers, etc. Down-The-Line-Mechanics preferred with beer and beverage can background. Good Employee Benefits & attractive wages. Opportunity to grow with an expanding division of a well established company.

Contact Mr. E. C. Polarolo THE COCA COLA COMPANY FOODS DIVISION 480 Mercer St., Hightstown, N.J. (609) 448-5100

Berniukų stovykla prie Atlanto

Visi berniukai nuo 8 metų iki 15 metų kviečiami atsigavinti kienu ir siela, sustiprinti savo patriotinę dvasią Pranciškonų vedamoje stovykloje Kennebunkport, Maine.

Stovykla veikia nuo birželio 27 d. iki liepos 25 d. Atlanto bangos ir erdvus baseinas laukia jaunimo! Dėl registracijos ir informacijų kreiptis: FRANCISCAN MONASTERY Kennebunkport, Me. 04046 Tel. (207) 967-2011

D'augumą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo -

LAKE GEORGE N. Y.

lietuvių SLYVYŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta - ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninis išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys - irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaris salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm)

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmd. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N.Y. 12824 Tel. (518) NH 4-5071

Lietuviška vasarvietė

BANGA

Cape Cod, Mass.

Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach. Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgį. Skanūs lietuviški valgiai. Grynus pušų oras ir rami vietovė poilsiui. Svečiams be savų automobilių - transportacija į ir iš paplūdimio. Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis. - Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštienė BANGA

BOX 188, CENTERVILLE CAPE COD, MASS. • (617) SP 5-4633

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

SERVICE

5 BORO INVESTIGATION SERVICE

MATRIMONIALS and MISSING PERSONS 665 New York Ave. Brooklyn Call 467-5510

MIKE'S Music and Electric Center

We repair all makes Radio or TV's Black & White or Color take in. We also trade your old set for reconditioned one. Call any hour. - 1444 Broadway Brooklyn. Call 491-9186

CROWN LUMBER CO. INC.

For the Do It Yourself People Use our Cash and Carry Plan. 62-65 Fresh Pond Road Ridgewood - VA 1-6778 Ask for Mr. Frank

STATION TAXI - 791 Fairview Ave Ridgewood Bklyn 24 hour service for airports and hospitals for weddings and parties for prompt courteous service local & long distance call 497-9888

CYPRESS OUTDOOR SWIMMING POOL

Open 7 days a week A Family Place 852 Jamaica Ave Bklyn N.Y. Call AP 7-0788

H. W. MALE

Maintenance Men (2) - Janitorial work for 1st and 2nd shifts. Must be honest, dependable, ambitious. Good starting salary, excellent company benefits. - GENTRY CORP. 17-01 Nevins Rd., Fair Lawn, Mrs. Compettele (201) 791-7100 for appointment.

GUARDS

FULL OR PART TIME High Starting Salary Many benefits - Uniforms furnished Call (212) WH 4-1470 / (201) 798-1171

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGSČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausias dešros

Kelionėi ir TV užkandžiai - kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užėikite - įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) - TR 9-3047 Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue - VA 1-7068 Astorijoje: 28-28 Steinway Street - AS 4-3210 Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. - 343-6116 E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpk. - 437-7677 Flushing: 41-06 Main Street - HI 5-2552 Jackson Heights: 82-10 37th Avenue - DE 5-1154 Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. - 914-454-9070

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Maironio lit. mokyklos specialus visuotinis tėvų susirinkimas statutui priimti įvyks birželio 7 d. 12 val. mokyklos patalpose.

Maironio mokykloje Vainikų dienos savaitgalyje, gegužės 31, pamokų nebus. Mokslo metų užbaigimas bus birželio 7.

Marija Žukauskienė dalyvavo Wall Street Art Association Irving Trust banko parodoje nuo gegužės 15 iki 23. Buvo išstatiusi Madonos paveikslą. Viso parodoje buvo 103 paveikslai.

Atitaisymas. Padėkoje, kuri išspausdinta Darbininko gegužės 2 d. laidoje, įsivėlė techniška klaida. Padėka buvo išreikšta Sofijos Masevičienės pp. R. Sidlauskams ir pp. Sergetams, ne Sergefams. Už klaidą atsiprašome.

Great Necko Lietuvių Bendruomenė ir šiemet dalyvauja Memorial Day parade per Great Necko miestą. Paradas bus šį penktadienį, gegužės 30. Visi lietuviai su tautiniais drabužiais kviečiami rinktis 9 v.r. Schenk gatvėje prie Great Neck stoties. Po parado 1 val. tradicinis piknikas su ugniakuru, dešrelių kepimu, pramogomis ir jaunimo žaidimais Great Necko Kings Point parko 7 aikštelėje. Įvažiavimas iš Red Brook Rd., kuris prasideda Great Necko pagrindinės gatvės Middle Neck Road šiauriniame gale. Maloniai kviečiami visi dalyvauti. Informacijos reikalais skambinti (516) HU 2-0196 arba HU 2-6684.

Am. Liet. Tautinės Sąjungos sukaktuvinio seimo balių koncertą stalai užsakomi pas J. Bagdoną, 85-59 88 St. Woodhaven, 11421. Tel. 441-2374.

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Laisvės Žiburio radio programa, pradėdama birželio 8, bus girdima sekmadienio rytais nuo 9 iki 10 val. Laikas yra keičiamas pagedaujant didelei daugumai radio klubo narių. Programa lietuvių ir anglų kalbomis perduodama per WHBI stotį 105.9 FM banga.

Algimanto Kezio, S. J. foto nuotraukų, kurias į savo kolekciją paėmė Modernaus Meno muziejus New Yorke, mecenatu yra Lietuvos Vyčių New Yorko skyrius. Šio skyriaus vardas bus oficialiai prirašytas prie priimtų foto nuotraukų.

Zigmas Krivas, taurus perlų žiškis, rašytojas O. Balčūnienės-Audronės vienintelis svainis, balandžio 29 mirė Lietuvoje. Skaudžiam nuliūdime liko žmona Ieva (Tamulevičiūtė-Krievienė), trys vaikai: Alvydas, Nijolė ir Vytykas, du broliai: Jonas ir Juozas su šeimomis.

Seton Hall Universiteto, So. Orange, N. J., radijo stoties vadovybė, įvertindama lietuviškų kultūrinių radijo programų aukštą kokybę ir didelį klausytojų skaičių, ir šiais metais nutarė ištisą vasarą pratešti tu programų transliavimą, nors vasaros metu universiteto radijo stotis veikia tik vakarais. Pradedant birželio 2, lietuviškos muzikinės radijo programos vasaros metu bus girdimos nauju laiku: 8:30 val. vak. pirmadieniais, 89.5 meg. Programom vadovauja prof. dr. Jokūbas Stukas. Reikia pasidžiaugti WSOU-FM radijo stoties vadovybės nepaprastu dėmesiu lietuvių tautos muzikai ir kultūrai.

V. Steponis Darbininkui paremti įteikė 5 dol. auką. Ačiū.

Maironio šeštadieninės mokyklos parengiamasis skyrius pasirengęs pasveikinti mamytės. Nuotr. P. Bivainio

MAIRONIO MOKYKLOS MOKINIAI PAGERBĖ MAMAS

Gegužės 10 d. 12 val. Apreiškimo p-jos didžiojoje salėje Maironio mokykla paminėjo Motinos dieną.

Meniškoje minėjimo dalyje deklamavo: parengiamasis skyrius (Vainikas mamytė), IV sk. mok. Raimundas Šližys, Daina Jurkutė, Daiva Valaitytė, Rimantas Bulota, Vilija Katinaitė,

Birutė Bivainytė ir kiti — grupinė deklamacija — "Mamytė"; I sk. mok. Rūta Dragūnėvičiūtė (Mamytė), Lina Ridiškaitė (Myliai aš mamytė), V sk. mok. Danutė Norvilaitė (Mamytė), VI sk. mok. Paulius Šilbajoris (Mamytė) ir VII sk. mok. Vida Slapelytė (Motinai).

Kūrinėlius skaitė I sk. mok. Rita Liogytė (Motinos diena) ir Laura Naronytė "Geroji Onytė". I ir II sk. mok. vieningai padainavo "Pas močiutę augau", o IV ir V sk. mok. — "Gale lauko toli". Solo padainavo VII sk. mok. Tadas Osmolskis "Oi, atsimenu...".

Julius Botyrius, mirus Antanui Bendoriui, vietoj užuojautos, Balfui paaukojo 10 dol.

Pamaldos už žuvusius karius, partizanus bei mirusius ramovėnus ir savanorius kūrėjus įvyks Vainikų dienoje, gegužės 30, penktadienį, 10 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. Po pamaldų bus lankomi kapai vietoje. Kviečiami visi ramovėnai — birutietės ir jų šeimos pamaldose dalyvauti.

Autobusas į Kennebunkport, Maine, išvyksta iš Brooklyno nuo pranciškonų vienuolyno 680 Bushwick Ave., gegužės 30 d., 12 val. ryto. Dar keletas vietų yra laisvų. Kas domėtusi šia išvyka, prašom skambinti Darbininko administracijai telefonu GL 2-2923, vakarais GL 5-7068.

JAV LB New Jersey apygarda rengia New Jersey Lietuvių Dieną sekmadienį, birželio 15, Royal Gardens Parke, Rahway, N.J. Pradžią 1 val. p.p., veiks bufetas ir baras, šokiams geras orkestras. 4 val. bus idomi programa. Visi kviečiami dalyvauti. Lietuvių Diena įvyks bet kokiam orui esant.

DAIL. JUOZO BAGDONO TAPYBOS KŪRINIŲ PARODA

birželio 6, 7 ir 8 dienomis
ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS SALĖSE
213 SO. 4th STREET BROOKLYNE

Paroda atidaroma lankytojams birželio mėn. 6 d. 5 val. vakaro iki 8 val. vakaro • Oficialus parodos atidarymas šeštadienį birželio mėn. 7 d. 6 val. vakaro • Sekmadienį paroda atidaryta nuo 10 val. iki 8 val. vakaro.

Parodą globoja
L.B. New Yorko apygardos valdyba

Maironio Lituanistinės Mokyklos ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS

birželio 7 d., 5 v. vakare

VIESPATIES JĖZAUS
ATSIMAINYMO PARAPIJOS SALĖJE
Maspeth

Programoje: 5 v.v. — aktas, vakarienė
7:30 v. — šokiai — gros modernus orkestras

Visa lietuvių visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. Ypatingai kviečiami jaunuolės-iai, pernai ir anksčiau baigę Maironio mokyklą • Įėjimo auka \$3.50; šokiams \$1.00.

Norintieji status iš anksto užsisakyti skambina:
D. Birutienė — TA 7-8231; A. Gerulaitienė — MI 1-7092

Tėvų Komitetas

A + A Tomui Trečiokui

staiga mirus Toronte, jo brolių Kazimierą su žmona Genovaitę širdingai skausmo valandoj užjaučia

Edvardas ir Janė SISAI

Mūsų brangiam Bičiuliui

A + A

KĖSTUČIUI KUDŽMAI

netikėtai išsiskyrus iš mūsų tarpo, jo žmoną Giną, sūnus Liną ir Darių, gimines bei artimuosius giliai užjaučiame. Maldoje ir liūdesy prašome Aukščiausiojo A + A Kėstučiu amžinos dangaus ramybės.

Lietuvių Fronto Bičiulių
Vyr. Taryba ir Centro valdyba

PAGERBTI LIETUVOS KANKINIUS DABARTINĖ PROGA NEPASIKARTOS

Mums dabar gyvenantiems tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška koplyčia Šv. Petro bazilikoje, Romoje. Tapti šio darbo dalininku laiko jau nedaug beliko. Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos Kankinių koplyčios kūrėjų tarpe. Aukus siųsti adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 West 68th Street Chicago, Illinois 60629

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
Glenmore 2-2923

BOSTONO ŽINIOS

Kultūriniai subatvakariai atžymėjo dešimties metų veiklą. Ta proga buvo pagerbtas kompozitorius Julius Gaidelis jo 60 metų sukakties ir jo naujos "Danos" operos proga. Apie kompozitoriaus kūrybą kalbėjo Jeronimas Kačinskas. Prisiminė jo studijas Vakarose, jo atliktus kūrinius Lietuvoje, apie jo veiklą tremtyje ir apie didžiausią kūrinių "Danos" operą.

Po J. Kačinsko žodžio buvo išklaudyta gana didelė dalis Danos operos. Ji buvo įrašyta į juostą, paaiškinimus padarė studentės Laima Antanavičiūtė ir Birutė Vaičiūrgytė. Juostos perreklavimas darbus atliko Romas Šležas. Nors užrašymuose buvo įvairių trūkumų, bet subatvakario dalyviai vis dėlto susidarė gana gerą Danos operos vaizdą.

Kompozitorių J. Gaidelį ir libreto autorių Stasį Santvarą sveikino ir apdovanojo Tautinės Sąjungos Bostono skyrius ir kultūrinių subatvakarių va-

Richmond Hill sekcijoj parduodamas vienos šeimos namas prie parko, gero susisiekimo ir prie parapijos mokyklos. Parduodama dėl persikėlimo gyventi į kitą vietą. Teirautis tel. VI 6-0977.

Spalvotoje TV — vėl nauji pagerinimai. Pirkietės geriausia — Zenith. Pataisymai Jūsų bute fabriko mechanikų. Pasirinkti galite 666 — 5th Ave. Sąžiningai ir pigiau pirkite per: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. 516 757-0055.

Grazi ir vertinga dovana. Vyriški šveicariški HY MOSER 18 karatų aukso, 25 akmenų, automatiški, su kalendorium, incabloc laikrodžiai, naujausios gamybos ir mados, parduodami labai žemomis kainomis su garantija. Dėl katalogo ir informacijų rašyti: S. V. Staras — Importer, 23 Mendon St., Worcester, Mass. 01604.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šnalina ir adv. Jonas J. Grigaus. Reikšaus su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Current dividend 5 1/4% on all accounts.

Dabar moka 5 1/4% už visų rūšių taupomus pinigus.

Pirmoji šių metų ekskursija organizuojama pas T. Pranciškonus Kennebunkport, Maine, Vainikų dienos savaitgalyje — gegužės 30, 31 ir birželio 1

Ekskursijoje gali dalyvauti iš New Yorko, Elizabeth, Newark, Linden, Kearny bei New Haven. Susibūrus keletui asmenų, autobusas sustos gegužės 30 d. 11 val. ryto prie lietuvių bažnyčių Elizabeth ir Kearny, N.J.; Brooklyne prie pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Ave., 12 val. dienos. Kelionė, nakvynės viešbuty ir 4 kartus valgis — asmeniui \$8 dol. Bus aplankomos šventovės La Salette, Ipswich, Mass., nauja koplyčia Kennebunkport, Maine, dalyvaujama šv. Antano gimnazijos mokslo metų pabaigos programoj — išleistuvėse. Vykstama su patogiu ir modernišku autobusu. Grįžtama birželio 1 d. vakarą.

Rezervacijom kreiptis į Tėvų Petrą Baniūną, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221 — telef. (212) GL 2-2923, vakarais GL 5-7068; M. Šalins — VI 7-4499; J. Ulrich — 478-7642.